

Resurscentra för kvinnor

En utvärdering av projektverksamheten
2002-2008

Delrapport

Dnr: 2009/064

Thomas Ericson
Björn Falkenhall
Gustav Hansson
Gustav Lidén
Fredrik Svensson

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Telefon 010 447 44 00
Telefax 010 447 44 01
E-post info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se
ISSN 1652-0483

För ytterligare information kontakta Fredrik Svensson
Telefon 010-447 44 39
E-post fredrik.svensson@tillvaxtanalys.se

Förord

Kvinnors potential anses inte till fullo tillvaratas i det regionala tillväxtarbetet. Regeringens och Nuteks satsningar på Resurscentra för kvinnor är ett försök att bidra till att balansera denna obalans. Nutek, nuvarande Tillväxtverket, har finansierat ett stort antal regionala och lokala resurscentra med så kallad basfinansiering. Utöver denna basfinansiering har ett antal projekt finansierats.

ITPS fick år 2009 i uppdrag att utvärdera projektverksamheten vid lokala och regionala resurscentra under perioden 2002-2008.¹ Uppdraget tillhör från och med den 1:a april 2009 Tillväxtanalys, myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Utvärderingen skall särskilt belysa skillnader i resultat mellan perioderna 2002-2004 och 2005-2008, eftersom projektens inriktning förändrades mellan dessa perioder. Ett viktigt syfte med utvärderingen är också att utvärdera utvärderbarheten av projektverksamheten. En slutsats i denna delrapport är att projektverksamheten saknar en klar och tydlig målbild och programlogik. Ur ett utvärderingsperspektiv är detta förstås en försvårande omständighet. I slutrapporten den 11 september 2009 återkommer Tillväxtanalys med en fördjupad diskussion om resultaten och förslag till åtgärder.

Under den tid då detta uppdrag låg under ITPS så bestod projektgruppen av Fredrik Svensson, Gustav Lidén och Thomas Ericson. Efter den 1 april då Tillväxtanalys tog över uppdraget så har projektgruppen bestått av Fredrik Svensson, Gustav Hansson och Björn Falkenhall.

Östersund, juni 2009

Dan Hjalmarsson

Generaldirektör

¹ Regeringsbeslut N2008/8216/SAM (2008), se bilaga 1 för formuleringen av uppdraget.

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Inledning	8
2 En beskrivning och diskussion av Resurscentra för kvinnor och dess projektverksamhet	9
2.1 Framväxandet av resurscentra – en tillbakablick	9
2.2 Regeringens satsningar under 2002-2008	10
2.3 Nuteks målsättning med Resurscentra för kvinnor	12
2.4 Exempel på verksamhet som bedrivs	13
2.5 Diskussion om målformulering och programlogik	14
3 Tidigare utvärderingar	17
3.1 Utvärderingar 1998 - 2002	18
3.1.1 Axelsson, Hoffstedt och Ungmark (1999)	18
3.1.2 Axelsson och Ungmark (2000)	18
3.1.3 Nutek (2004)	19
3.2 Utvärderingar 2005 - 2008	19
3.2.1 Nutek (2006)	19
3.2.2 Nutek (2008c)	20
3.2.3 Nutek (2007c, 2007d, 2008, 2009)	21
3.3 Sammanfattning av tidigare utvärderingar	25
3.3.1 Måluppfyllelse	25
3.3.2 Lärdomar	25
4 Metod och data	27
4.1 Nuteks uppföljningssystem NYPS och dess indikatorer	27
4.2 Intervjuer med projektledare	28
4.3 Tillvägagångssätt enkät	28
4.4 Registerdata om kvinnors företagande	29
5 Resultat	30
5.1 Resultat baserat på Nuteks indikatorer	30
5.1.1 Projektens olika mål	30
5.1.2 Finansiering	31
5.1.3 Bortfall	34
5.1.4 Måluppfyllelse	36
5.1.5 Kostnadseffektivitet	39
5.2 Enkätstudie: RTP- och RC-ansvarigas bedömning av satsningar på resurscentra....	41
6 Sammanfattande slutsatser	44
Referenser	46
Bilaga 1: Regleringsbrevsuppdraget	48
Bilaga 2: Förteckning av projekt	49
Bilaga 3: Kommuner med projekt 2002-2008	60

Tabeller, figurer och kartor

Tabell 2-1 Förändringar i regleringsbrev angående projektverksamhet vid RC	11
Tabell 3-1 Tidigare utvärderingar av Resurscentra för kvinnor.	17
Tabell 3-2 Måluppfyllelse utifrån enkätfrågor	21
Tabell 3-3 Projektens placering i förhållande till RTP-institutioner	23
Tabell 5-1 Projektens finansiering uppdelat på källa, totalt för 2002-2008	31
Tabell 5-2 Projektens antal och finansiering från Nutek uppdelat på år.	31
Tabell 5-3 Resurscentras antal och basfinansiering från Nutek uppdelat på år.	32
Tabell 5-4 Antal projekt som redovisat respektive indikator för åren 2002-2008	34
Tabell 5-5 Bortfall uppdelat på antalet inrapporterade indikatorer, 2002-2006	34
Tabell 5-6 Bortfall uppdelat på år och projektmedel, 2002-2006	35
Tabell 5-7 De fem målens resultat och förväntade värden enligt projektledarna, 2002-2006.	36
Tabell 5-8 Realiserat resultat / förväntat resultat för åren 2002-2006	37
Tabell 5-9 Realiserat resultat / förväntat resultat, per år för åren 2002-2006	38
Tabell 5-10 Övriga resultat: antal projekt med redovisat resultat fastän förväntat resultat var noll	39
Tabell 5-11 De fem målens resultat i förhållande till satsade medel från Nutek. Alla 278 projekt från 2002-2006 inkluderade.	40
Tabell 5-12 Projektens summerade utfall i relation till projektens summerade finansiering från Nutek 2002-2006 (SEK 138 618 599).	40
Tabell 5-13 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Hur anser du att (ert) RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP?	41
Tabell 5-14 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Vilken betydelse anser du att den generella verksamheten vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP?	42
Tabell 5-15 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Vilken betydelse anser du att de projekt som Nuteks projektmedel finansierat vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP?	43
Figur 2-1 Tolkning av Regeringens programlogik vid projektverksamhet vid RC	13
Figur 2-2 Tolkning av programlogiken vid projektverksamhet vid RC	15
Figur 5-1 Projektens delmål/medel och slutgiltiga mål samt deras relaterade indikatorer	30
Karta 5-1 Projektens geografiska spridning under perioden 2002-2008.	32
Karta 5-2 Antal beviljade RC-ansökningar under perioden 2002-2008.	33

Sammanfattning

Föreliggande delrapport syftar till att utvärdera den projektverksamhet som bedrivits under programmet Tillväxtverkets (tidigare Nuteks) Nationella program för utveckling av resurscentra. Programmet syftar till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom det regionala tillväxtarbetet. Programmet har två insatsområden: Projektmedel för regional utveckling och Basfinansiering för Resurscentra. Denna rapport är avgränsad till att utvärdera projektverksamheten och skall fokusera på programmets/projektens utvärderbarhet samt på dess resultat och effekter.

För att kunna uppfylla detta syfte har ett brett empiriskt underlag samlats in, sammanställts och analyserats. Underlaget består av (1) tidigare utvärderingar och uppföljningar, (2) indikatorer från Nuteks uppföljningssystem NYPS, (3) Nuteks enkäter till RC- och RTP/RUP-ansvariga, samt (4) intervjuer med ett litet antal projektledare.

Tidigare utvärderingar vittnar om att den övergripande verksamheten varit allmänt formulerad, medan de lokala och regionala projekten har fokuserat på mer specifika mål. Det finns därför ett behov av att tydliggöra vad det innebär att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom regional utveckling. Ett tydligare mål skulle också skapa legitimitet för verksamheten, vilket är viktigt i samverkan med andra aktörer. Ett annat upplevt problem är att arbetet kring projekt försvårar möjligheten till att arbeta långsiktigt.

Projektens resultat baserade på Tillväxtverkets uppföljningssystem Nyps är svåra att värdera. Baserat på de projekt som fyllt i indikatorerna är det tydligt att projektens resultat ligger nära de planerade och förväntade resultaten. Baserat på intervjuerna med projektledarna är det dock tydligt att indikatorerna tolkats mycket olika av projektledarna. För att uppföljningssystemet skall bli mer användbart i utvärderingssyfte behöver projektledarna tydliga riktlinjer från Tillväxtverket angående hur indikatorerna skall tolkas.

Enkäterna till RC- och RTP/RUP-ansvariga tyder på en positiv men dock otydlig trend. Generellt är RC-ansvariga mer positiva till verksamheten än RTP/RUP-ansvariga.

Baserat på intervjuerna med projektledarna och ett större antal projektslutrappporter är det tydligt att projektens arbete med RTP/RUP endast utgör en liten del av projektens verksamhet. Den huvudsakliga anledningen till detta är att projekten ofta är mycket "efterfrågestyrda". Detta innebär att projektens deltagare eller medlemmar i mycket stor utsträckning kunnat forma projektens innehåll, också efter att projekten beviljats. Detta verkar i många fall ha varit nödvändigt för att kunna attrahera deltagare men också gjort att kopplingen till RTP/RUP försvagats i förhållande till vad som angetts i projektansökan. Intressant är också att alla de fyra projekt vi valt att studera närmare finns kvar 1-3 år efter att Nuteks finansiering tagit slut. En del projekt har annan offentlig finansiering, andra lever kvar som ideella föreningar medan delar av andra projekt lever kvar som privata företag.

Baserat på studier av projektansökningar och de intervjuer vi gjort är det svårt att hitta en minsta gemensamma nämnare, förutom det mycket generella målet att kvinnors potential skall tillvaratas bättre i det regionala tillväxtarbetet. Det är med andra ord svårt att induktivt skapa en programlogik baserat på projektens verksamhet och enskilda projektlogik. Den bristande legitimitet som många ansvariga för resurscentra och projektledare ger uttryck för är också kopplad till denna oklara programlogik. Andra offentliga aktörer har helt enkelt ofta ingen tydlig uppfattning om vad resurscentra och projekt vid resurscentra gör.

1 Inledning

Idag finns cirka 160 regionala och lokala resurscentra för kvinnor (RC) spridda över Sverige. Dessa drivs i många olika organisatoriska former: inom regionförbund, självstyrelseorgan, länsstyrelser och kommuner eller som föreningar eller studieförbund. Den gemensamma nämnaren är målet att utveckla och tillvarata kvinnors kompetens och bevaka kvinnors intressen i det regionala och lokala utvecklingsarbetet.

Verket för näringslivsutveckling (Nutek, nuvarande Tillväxtverket) ansvarade för det "Nationella programmet för utveckling av resurscentra". Programmet fördelar årligen medel till de två insatsområdena projektmedel och basfinansiering. Insatsområdet projektmedel har syftet att bevilja medel till projekt som ska bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom de regionala tillväxtprogrammen (RTP) och de regionala utvecklingsprogrammen (RUP). Insatsområdet basfinansiering syftar till att ge resurscentra en ekonomisk bas och hjälp vid finansiering av personal, lokaler administration och horisontell samverkan.²

ITPS fick år 2009 i uppdrag att utvärdera projekt vid lokala och regionala resurscentra under perioden 2002-2008.³ Uppdraget tillhör från och med den 1:a april 2009 Tillväxtanalys, myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Utvärderingen skall fokusera på områdena entreprenörskap, företagande, arbetsmarknad och tillgänglig samt utvärdera utvärderbarheten av projektverksamheten. Skillnader mellan projektverksamhet under perioderna 2002-2004 respektive 2005-2008 ska särskilt studeras, då projektverksamheten förändrades emellan de här två tidsperioderna. Skillnaden består huvudsakligen i att projekten under 2005-2008 blev betydligt färre och samtidigt större.

Syftet med utvärderingen är att den skall utgöra underlag till beslut om framtida statlig finansiering av projektverksamhet vid resurscentra för kvinnor. Utvärderingen består av tre delar:

1. Utvärdera verksamhetens programlogik och huruvida de utsatta målen instämmer med SMART-kriterierna.
2. Utvärdera projektverksamhetens huvudsakliga mål: att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP och RUP.
3. Utvärdera måluppfyllelse angående projektverksamhetens skapade aktiviteter, deltagande, utbildade, arbetstillfällen samt startade företag.

Till slutrapporten planeras även att med hjälp av registerdata över kvinnligt företagande studera huruvida projektmedlen kan kopplas samman med ett ökat kvinnligt företagande.

Rapporten är disponerad enligt följande: I det följande kapitlet följer en beskrivning av verksamheten samt dess utveckling och programlogik. Kapitel 3 presenterar resultat från tidigare utvärderingar. Kapitel 4 beskriver de metoder och empiri som använts och ligger till grund för resultaten. I kapitel 5 presenteras resultaten av de empiriska undersökningarna och i kapitlet 6 sammanfattas slutsatserna om projektens resultat och utvärderbarhet.

² Nutek (2008a).

³ Regeringsbeslut N2008/8216/SAM (2008), se bilaga 1 för formuleringen av uppdraget.

2 En beskrivning och diskussion av Resurscentra för kvinnor och dess projektverksamhet

2.1 Framväxandet av resurscentra – en tillbakablick⁴

Ursprunget till resurscentra går att spåra till landsbygdkampanjen ”Hela Sverige ska leva”. 1987 anordnades ett nordiskt seminarium om kvinnor i lokal utveckling vilket senare resulterade i att en kvinnogrupp bildades. Under åren 1988-1992 knöts denna sammanslutning till arbetsmarknadsdepartementet med syfte att ge regionalpolitiken ett kvinnoperspektiv samt verka för en bättre könsmässig balansering i fördelningen av de regionalpolitiska medlen. I det handlingsprogram som gruppen antog 1989 föreslås inrättandet av regionala resurscentra för kvinnor. Sådana verksamheter skulle riktas till en bred grupp av kvinnor och arbeta med att främja kompetensutveckling, initiera utvecklingsprojekt och bedriva forskning. Trots att förslaget uppmärksammades av den regionalpolitiska kommittén innehöll 1989 års regionalpolitiska proposition inga skrivningar eller medel till en sådan verksamhet. Utan hänsyn till detta startades resurscentra för kvinnor i Jämtland och Gävleborgs län.

Kvinnogruppen drev från 1992 sin verksamhet vidare i projektet ”Kvinnokraft”. Projektet knöts till dåvarande Glesbygdsmyndigheten (senare Glesbygdsverket) och finansierades både av Glesbygdsmyndigheten och av arbetsmarknadsdepartementet. Projektet drev aktiviteter över hela landet i form av konferenser, seminarier, studieresor och mässor med det övergripande syftet att arbeta för och med glesbygdens, landsbygdens och skärgårdens kvinnor. Det huvudsakliga målet för projektet var att kunna förverkliga önskemålen om regionala resurscentra. En rapport av Tora Friberg, ”Den andra sidan av myntet – om regionalpolitikens enögdhet”, bildade underlag till 1993 års regionalpolitiska proposition. Uppdraget att bl.a. ta fram en idéskrift ur ett kvinnligt perspektiv gavs till Glesbygdsmyndigheten och Fribergs skrift blev ett officiellt dokument till propositionen ”Bygder och regioner i utveckling”.⁵ I rapporten uttryckte Friberg följande önskemål: ”... föreslås att inom det regionala utvecklingsarbetets ram inrättas Regionala utvecklings- eller resurscentra.”⁶ Den här gången mötte förslaget gehör och den efterföljande propositionen ledde till två viktiga förändringar. Dels gavs landets länsstyrelser i uppgift att utifrån befintliga medel prioritera så att inrättandet av regionala resurscentra kunde ske. Därutöver gavs Nutek uppdraget att i samarbete med Glesbygdsmyndigheten bilda ett nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC). Detta skulle fungera som ett stöd till insatserna på regional nivå och vara ansvarig för samordning av arbetet ute i landet.

1995 bemannades det nationella resurscentrat vilket inordnades i Nuteks organisation och ordinarie verksamhet. Under flera år bedrevs NRC i projektform med successiva förlängningar av projekttiden. Inom ramen för verksamheten genomfördes bl.a. konferenser, seminarier, utbildningar och forskningsprojekt. Sedan 1998 har Nutek haft uppdraget att fördela medel till lokala och regionala resurscentra för kvinnor. Till en början finansierades endast projekt med tillväxtinriktade föresatser men sedan år 2002 fördelas medel till både basverksamhet och projekt. 1999 avslutades NRC:s projektperiod och ansvarsområdena integrerades istället in i hela Nuteks verksamhet. För att ta tillvara den upparbetade kompetensen och kunskaperna inom projektet bildade delar av projektets styrelse

⁴ Avsnittet bygger i huvudsak på: Persson, Resurscentrum – ett demokratiskt initiativ, Glesbygdsverket (2008) och Nutek (2008b).

⁵ Regeringens proposition 1993/94:140.

⁶ Friberg (1993), 64-65.

föreningen ”Svenska Riksförbundet Nationellt Resurscentrum för kvinnor” (NRC). Föreningen är alltjämt aktiv och verkar som stöd och samordning till lokala och regionala resurscentra.

I den regionalpolitiska propositionen ”En politik för tillväxt och livskraft i hela landet”⁷ framhåller regeringen vikten av att även fortsättningsvis stödja verksamheten vid regionala och lokala resurscentra. Det avser både medel för projekt och basfinansiering. I ett dokument från 2005 gav Nutek och NRC en avsiktsförklaring som tydliggör samarbetet mellan de båda aktörerna.

2.2 Regeringens satsningar under 2002-2008

Regeringens satsningar på resurscentra samt dess projektverksamhet framgår av regleringsbrev gällande Nutek. I dessa regleringsbrev går det att läsa både hur mycket pengar som kan användas, samt syftet med stödet. Stödet delas upp i två delar; dels en basfinansiering för själva resurscentrat, samt dels en del för projektverksamheten. Denna utvärdering behandlar endast projektverksamheten.

Mellan åren 2002 och 2004 är formuleringen i regleringsbrev avseende projektverksamhet vid resurscentra för kvinnor densamma. 26 miljoner kronor avsätts årligen för projektverksamhet. Dessa medel kräver dock en medfinansiering med minst 40 procent. Medlen skall fördelas till projektverksamhet i främst nationella stödområden och EG:s strukturfondsområden. Syftet med medlet är att: 1) Bidrag skall ges till tillväxtorienterade projekt som syftar till regional utveckling. 2) Medlen kan även användas för att utveckla och öka kunskapen om kvinnors företagande. 3) Verksamheten skall bidra till att utveckla jämställdhetsperspektivet inom de regionala tillväxtavtalen (RTA).

Från och med 2005 sker en större förändring i regleringsbrevet avseende projektverksamhet. För år 2005 avsätts, i likhet med tidigare år, 26 miljoner kronor till projektverksamheten. Dessa medel skall inte främst, i motsats till tidigare period, fördelas i några speciella regioner. Den kanske största förändringen är dock att medel avsätts främst till större regionala utvecklingsprojekt av försökskaraktär. Projekten skall i stor utsträckning bedrivas i samverkan med andra lokala, regionala, nationella och internationella aktörer. En annan stor förändring är att syftet med medlen är formulerat som ett gemensamt syfte för både basfinansieringen och projektverksamheten. Det nya något annorlunda syftet lyder: 1) Bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom de regionala utvecklingsprogrammen (RUP) och de regionala tillväxtprogrammen (RTP), samt 2) Bidra till en hållbar tillväxt.

I och med denna formulering får verksamheten en starkare koppling till RUP och RTP. Det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) skall utgöra en samlad strategi för regionalt tillväxtarbete och utgöra en grund för regionala strukturfondsprogram, territoriella program och regionala tillväxtprogram. Programmet ska ligga till grund för samverkan mellan aktörer inom regionalt tillväxtarbete och innehålla mål, inriktningar och prioriteringar för arbetet.⁸ Förutom regionens egna mål ska även RUP innehålla en strategi för hur man bidrar till att nationella mål uppfylls. Ansvariga för utarbetandet av RUP är länsstyrelser, självstyrelseorgan eller samverkansorgan och utarbetandet ska ske i samråd med kommuner, landsting, näringsliv och organisationer.

⁷ Regeringens proposition 2001/02:4.

⁸ Förordning 2007:713.

Regioner kan även utarbeta regionala tillväxtprogram (RTP), tidigare kallat regionala tillväxtavtal (RTA). Programmen utgörs av en analys av regionens tillväxtförutsättningar, ett program för hållbar tillväxt ur ett näringslivsperspektiv och överenskommelser mellan de aktörer som ska genomföra och finansiera programmet⁹. RTP:ens styrka är att de är utformade i samverkan mellan både offentliga och privata aktörer. Att i detta sammanhang även få med satsningar om kvinnligt företagande i RTP och RUP anses därför mycket viktigt.

Under åren 2006 till 2008 sker endast ett fåtal förändringar i Nuteks regleringsbrev avseende projektverksamheten vid resurscentra för kvinnor. Den kanske största förändringen är att från och med år 2007 utgår formuleringen att medlen förutsätter en medfinansiering om minst 40 procent från andra aktörer. En sammanfattning av regleringsbrevens avseende projektverksamhet och dess utveckling ges i Tabell 2-1.

Tabell 2-1 Förändringar i regleringsbrev angående projektverksamhet vid RC

Årtal	Summa projektmedel	Medfinansiering	Syfte	Övrigt
2002	26 000 000	Minst 40 %	1) Bidrag skall ges till tillväxtorienterade projekt som syftar till regional utveckling. 2) Medlen kan även användas för att utveckla och öka kunskapen om kvinnors företagande. 3) Verksamheten skall bidra till att utveckla jämställdhetsperspektivet inom de regionala tillväxtavtalen (RTA/RTP).	
2003	26 000 000	Minst 40 %	Samma som för 2002	
2004	26 000 000	Minst 40 %	Samma som för 2002	
2005	26 000 000	Minst 40 %	1) Bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA och RTP. 2) Verksamheten skall bidra till en hållbar tillväxt.	1) Större regionala utvecklingsprojekt av försökskaraktär. 2) Projekten skall bedrivas i samverkan med andra aktörer
2006	36 000 000	Minst 40 %	Samma som för 2005	
2007	26 000 000	Inget krav	Samma som för 2005	
2008	18 000 000	Inget krav	1) Bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA, RTP och <i>strukturfundsprogrammen</i> . 2) Verksamheten skall bidra till en hållbar tillväxt och <i>stärka kvinnors företagande</i> .	1) Större regionala utvecklingsprojekt. 2) Projekten skall bedrivas i samverkan med andra aktörer

Notering: Från och med 2008 års regleringsbrev så tillkom skrivelseerna "...och strukturfundsprogrammen", "...och stärka kvinnors företagande". Formuleringen med att särskilt stötta större regionala utvecklingsprojekt med försöksverksamhet, är nu ersatt med att stötta större regionala utvecklingsprojekt.

⁹ Regeringens hemsida 3/3-2009.

2.3 Nuteks målsättning med Resurscentra för kvinnor

Förutom de regleringsbrev som styr Nuteks verksamhet, har även Nutek utformat en programplan som formulerar syfte och direkta mål med deras finansiering av resurscentra. I programplanen skiljs de två insatsområdena projektmedel respektive basfinansiering åt:

- Insatsområdet projektmedel följer den gällande formuleringen från 2005 års regleringsbrev och avser således att de projekt som beviljas medel ska bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar genom de regionala tillväxtprogrammen (RTP) och inom de regionala utvecklingsprogrammen (RUP).
- Insatsområdet basfinansiering ska stödja kvinnors deltagande inom regional utveckling. Detta sker genom att resurscentra ges en ekonomisk bas för att skapa den typ av projekt som beskrivs under insatsområdet projektmedel.¹⁰

Till programmet är mål kopplade. Följande tre mål ska programmet ha nått till 2008:

- Att kvinnors villkor och förutsättningar i större utsträckning integrerats i RTP- och RUP-processerna. Basår för mätningarna är 2005.
- Mer än 75 procent av RTP- och/eller RUP-ansvariga bedömer att Nuteks projektmedel till resurscentra är viktiga för att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar i RUP och eller RTP. Basår för mätningarna är 2006.
- Mer än 90 procent av resurscentra anser att Nuteks projektmedel medverkar till förbättringar av kvinnors förutsättningar och villkor.¹¹

Målsättningen med 75 respektive 90 procent har i skrivits upp i förhållande till Nuteks programplan från 2006, då dessa värden låg på 50 respektive 75 procent. Anledningen till att målen har höjts, är att målsättningen på 50 respektive 75 procent enligt Nuteks mätningar blev uppnådda.

För båda insatsområdena finns därtill särskilt specificerade delmål. Delmålen för insatsområdet projektmedel lyder:

- Att jämställdhetsperspektivet ska finnas utvecklat inom samtliga RTP och RUP i de län resurscentra bedrivit projekt.
- Att det finns ett utvecklat genusperspektiv i minst hälften av samtliga RTP och RUP i de län resurscentra bedrivit projekt.
- Att minst 75 procent av projekten har bidragit till de mål, kvantitativa och/eller kvalitativa, som anges i motsvarande insatsområden, alternativt åtgärder, i berörd RTP.¹²

I Figur 2-1 ges en övergripande tolkning av programlogiken över hur projektverksamheten vid resurscentra är tänkt enligt Regeringen och Nutek. Ur figuren framgår att projektfinansieringen ska påverka arbetet inom RTP/RUP för att i slutändan tillgodose att kvinnors villkor och förutsättningar förbättras. De olika projekten har emellertid ofta även andra typer av syften, exempelvis att stimulera kvinnligt företagande, bidra till kompetensutveckling m.m. vilket framgår av figuren. Även om dessa får ses som sekundära i sammanhanget är de av betydelse för utfallet av projektsatsningarna. Förutom att detta ska leda till förbättring av kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP/RUP kan

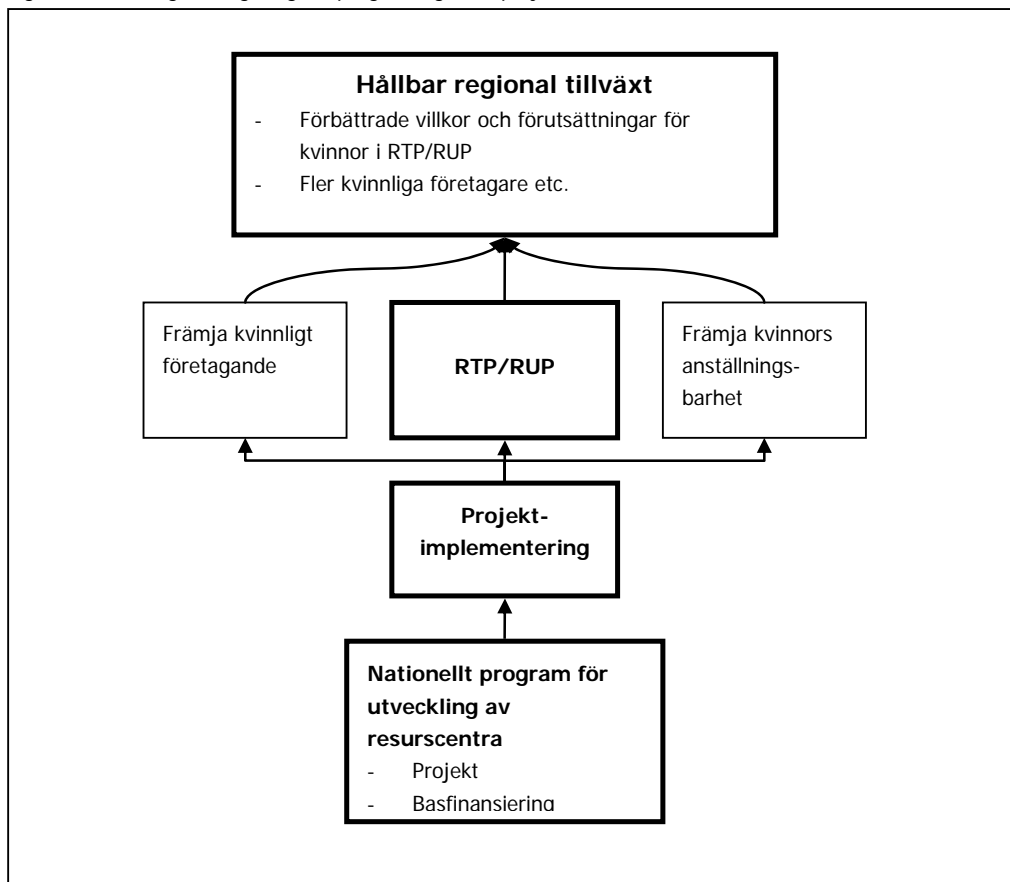
¹⁰ Nutek (2008a)

¹¹ Nutek (2008a)

¹² Nutek (2008a)

satsade medel leda till en ökning av antalet kvinnliga företagare och i slutändan ett mer jämställt samhälle.

Figur 2-1 Tolkning av Regeringens programlogik vid projektverksamhet vid RC

2.4 Exempel på verksamhet som bedrivs

Den verksamhet som bedrivs inom projekten är t.ex. inspirationsträffar, kompetensutveckling, marknadsföring av kvinnligt företagande, opinionsarbete etc. Ett viktigt inslag i verksamheten är även nätverkande kvinnor och företagare emellan. Nedan följer en kort beskrivning av tre olika projektverksamheter. Det är naturligtvis svårt att ge en heltäckande bild av den verksamhet som bedrivs, men dessa exempel kan ändå ge en fingervisning av vilken typ av verksamhet som bedrivs.

Qnet

Qnet var ett kvinnligt nätverk för akademiker i Östersund. Nätverket skall verka för att öka delaktigheten i samhällsutvecklingen bland kvinnliga akademiker, flera kvinnliga akademiker på kvalificerade tjänster och ledande positioner samt som egna företagare. Qnets verksamhet var uppdelad på lunchträffar, kompetensutveckling, studiebesök, nätverkande och mentorskapsprogram. Den vanligaste aktiviteten vid anordnade träffar var någon form av föreläsning. Under åren 2004 till 2006 anordnades ungefär 20 stycken

träffar per år, med i genomsnitt 15 deltagare per tillfälle.¹³ I samband med att projektet avslutades bildades Qnet-Z, vilken är en ideell förening för kvinnliga akademiker i Östersund.

Nya tag

Projektet ”Nya tag” pågick i Västernorrland mellan augusti 2006 och april 2008 och det drivs nu vidare utan finansiering från Tillväxtverket. Projektet syftade till att informera och möjliggöra för alternativa driftsformer inom den offentliga sektorn. Vård, skola och omsorg är för närvarande där de flesta kvinnor i Västernorrland har sitt kompetensområde. Att informera om alternativa driftsformer inom den offentliga sektorn möjliggör, enligt projektägarna, att fler kvinnor ser intraprenad, entreprenad o.s.v. som alternativ till att vara anställd. Den huvudsakliga verksamheten har varit informations- och kunskapsseminarier om alternativa driftsformer, samt deltagande på mässor och seminarier. Arbetet har huvudsakligen riktats mot politiker, det regionala RTP-arbetet och mot kvinnor i den offentliga sektorn.

Lokalt resurscentrum i Sundsvall

Projektverksamheten vid det lokala resurscentrumet i Sundsvall, arbetar för att stärka kvinnliga företagare och företagsamma kvinnor med kompetens och affärsutveckling. Verksamheten består huvudsakligen av tre aktiviteter: inspirera, kompetensutveckla och nätverka. För att inspirera andra kvinnor till företagande har 80 kvinnliga företagare intervjuats. Dessa intervjuer har dels resulterat i en folder och dels resulterat i en utställning som har turnerat runt i kommunen. Kompetensutvecklingen sker genom att anordna olika temakvällar där det informeras om hur det är att starta eget, om försäkringar och juridik o.s.v.

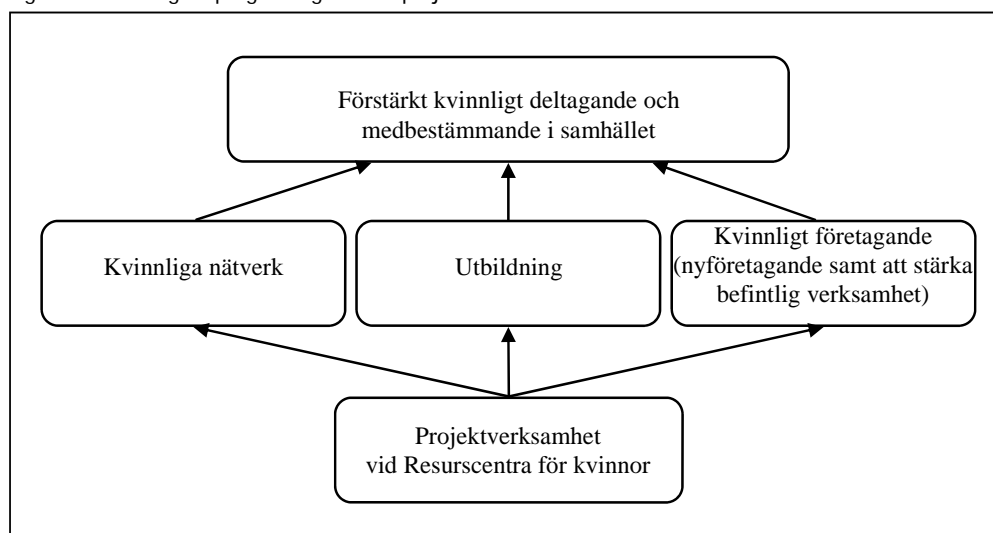
2.5 Diskussion om målformulering och programlogik

De projekt som bedrivs verkar syfta till att inspirera, öka kompetensen samt skapa kontakter för kvinnor och kvinnliga företagare. Projekten har en ganska bred verksamhet med den gemensamma nämnaren att den är inriktad mot kvinnor, men dock inte alltid med företagande i fokus. Regeringens mål med projektstödet, att det ska förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA och RTP, är inte alltid tydligt i projektens slutredovisning.

Beskrivning av projektverksamheten ovan stämmer dock dåligt överens med den bild av programlogiken som vi har skisserat i Figur 2-1. En person utan vetskap om Regeringens målsättning hade troligen istället beskrivit projektverksamhetens programlogik såsom i Figur 2-2, där nätverk, utbildning och kvinnligt företagande skall medverka till att stärka kvinnors deltagande och medbestämmande i samhället. Ett mer aktivt deltagande av kvinnor i företag och organisationer är givetvis något som är positivt för den ekonomiska tillväxten, men det syftet är inte tydligt uttalat.

¹³ *Mittuniversitetet (2006)*

Figur 2-2 Tolkning av programlogiken vid projektverksamhet vid RC

Regeringens mål med projektverksamheter år 2008 lyder: Bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA, RTP och strukturfondsprogrammen, samt att verksamheten skall bidra till en hållbar tillväxt och stärka kvinnors företagande. Detta är enligt Tillväxtanalys uppfattning, förutom delen om kvinnors företagande, ett otydligt och väldigt brett mål. Att skapa ett brett och otydligt mål gör att den projektverksamhet som bedrivs också blir väldigt bred, samt att programlogiken mellan verksamhet och mål inte alltid är tydlig. Ur ett utvärderingsperspektiv försvåras utvärderbarheten av den breda och otydliga målformuleringen samt den mångfacetterade projektverksamheten.

Vid utformningen av målformuleringar i budgetpropositioner och regleringsbrev skall de s.k. SMART-kriterierna i ”största möjliga utsträckning” följas¹⁴. Enligt SMART-kriterierna skall målen vara:

- (S) Specifika** De ska tydligt anges vad som ska uppnås
- (M) Mätbara** De ska vara möjliga att följa upp med hjälp av resultatindikatorer, nyckeltal eller liknande
- (A) Accepterade** De ska vara accepterade och uppfattas som relevanta av dem som ska genomföra den aktuella verksamheten
- (R) Realistiska** De ska vara möjliga att uppnå
- (T) Tidsbestämda** Tidpunkten då målen ska vara uppnådda ska anges

En fråga vi bör ställa oss är därför: följer målformuleringen SMART-kriterierna? Låt oss därför betrakta målformuleringen för år 2009 igen och dela upp formuleringen i tre delar: 1) bidra till att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA, RTP och strukturfondsprogrammen. 2) verksamheten skall bidra till en hållbar tillväxt, samt 3) stärka kvinnors företagande.

¹⁴ Ds 2000:63 sid. 53.

Det första målet av dessa – att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA, RTP och strukturfonderna – är ett ganska otydligt formulerat mål vilket då gör det svårt att följa upp. Att RTA och RTP inte alltid finns beskrivet tydligt i projektens slutredovisning vittnar om att målet inte alltid är accepterat. Ett annat problem är att RTA och RTP är endast strategier. Det är dock fortfarande oklart om denna strategi förverkligas och uppnås. Att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA och RTP borde istället rimligen vara ett *medel* för att uppnå det övergripande målet hållbar tillväxt och kvinnligt företagande.

Det andra målet – bidra till en hållbar tillväxt – är ett viktigt men väldigt brett mål. Det tredje målet däremot – stärka kvinnligt företagande – är mera klart och koncist. Att stärka ”företagande” innefattar dessutom både nya samt befintliga företag.

Om syftet och målformuleringen med projektverksamheten skall omformuleras bör följande tre aspekter beaktas:

- 1) Vad är målet med verksamheten?
- 2) Med vilka medel skall detta uppnås, vad är programlogiken?
- 3) Vad är additionaliteten med denna verksamhet i förhållande till annan redan befintlig verksamhet?

En tänkbar omformulering av målet med projektverksamheten skulle således kunna vara: ”Målet är att stärka kvinnors företagande. Detta skall ske genom att inspirera, utbilda och skapa kvinnliga nätverk kring företagande. Verksamheten skall även bedrivas i samverkan med andra aktörer, samt att använda RTA och RTP som verktyg för att uppnå målet.”

Med denna målformulering fås ett tydligt och mätbart mål. De medel som nämns utgör idag redan en stor del av den verksamhet som bedrivs. Såsom i tidigare målformuleringar poängteras samverkan. RTA och RTP blir här ett viktigt verktyg istället för ett mål i sig.

På detta sätt skulle även projektverksamheten passa in i ett system. Andra aktörer som stöttar företagande och kvinnligt företagande är t.ex. ALMI och Drivhuset¹⁵. ALMI:s verksamhet innefattar att inspirera, utbilda och finansiera idéer och företagande, d.v.s. att vara mera som en ”one stop shop” och ta en idé hela vägen från idéstadiet till färdigt företag. Drivhuset sysslar framför allt med att inspirera och utbilda. För att sedan finansiera och förverkliga företaget, samarbetar Drivhuset med flera andra aktörer. Drivhuset och ALMI har på så sätt hittat sin plats i ett företagssystem och på liknande sätt skulle projektverksamheten vid resurscentra för kvinnor hitta sin tydliga plats.

Att verksamheten verkar sakna en mer generell strategi, som är tydlig i relation till andra aktörer och till utövare, är något som även poängteras i tidigare utvärderingar, vilket behandlas i nästa kapitel.¹⁶

¹⁵ www.almi.se, www.drivhuset.se.

¹⁶ Nutek (2008)

3 Tidigare utvärderingar

I det här avsnittet redovisas tidigare utvärderingar av bas- och projektverksamhet vid resurscentra för kvinnor. Urvalet baseras på nationella utvärderingar som behandlar allmängiltiga frågor om verksamhetens förutsättningar och resultat. Dessa utvärderingar fokuserar huvudsakligen på huruvida ansvariga vid RTP och RC anser att projekten har bidragit till måluppfyllelsen. Dessa utvärderingar syftar således skilt från den här utvärderingen, vilket behandlas i kapitel 5. Att kort presentera resultatet av tidigare utvärderingar tillsammans med vår egen utvärdering ger dock en bredare bild av projektverksamhetens resultat och inverkan.

Tabell 3-1 visar vilka tidsperioder utvärderingarna omfattar, samt vilka aktörer som har intervjuats: projektansvariga och/eller representanter från resurscentra och regionala tillväxtprogram. Då det enligt vår kännedom inte finns några utvärderingar av verksamheten under perioden 2002 - 2004, har vi även kort redovisat resultat från utvärderingar som avser perioden 1998 - 2002.

Tabell 3-1 Tidigare utvärderingar av Resurscentra för kvinnor.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Projekt-ansv.	RC-repr.	RTP-repr.
Axelsson, Hoffstedt, Ungmark, (1999)	←→													x	
Axelsson, Ungmark (2000)	←→												x	x	
Nutek (2004)	←→												x	x	
Nutek (2006)								←→							x
Nutek (2007a, 2007b)								←→						x	x
Nutek (2007c, 2007d, 2008, 2009)									←→				x	x	x

3.1 Utvärderingar 1998 - 2002

3.1.1 Axelsson, Hoffstedt och Ungmark (1999)

På uppdrag av näringsdepartementet och Nutek hade den här utvärderingen det övergripande syftet ”att analysera processer, utvecklingen av dem, samt vilka effekter processerna genererar” och att ”belysa under vilka villkor verksamheten har bedrivits”. Utvärderingen genomfördes under en relativt kort tidsperiod, 15 september 1998 till 31 januari 1999. Enkäter skickades ut till 93 resurscentra på regional och lokal nivå med en svarsfrekvens på 71 procent. Dessa kompletterades med studiebesök och intervjuer vid ett begränsat antal resurscentra.

Utvärderingen visar att en del är en bred verksamhet som bedrivs: stimulera kvinnors företagande, öka kvinnors förutsättningar att bo kvar på landsbygden, skapa nätverk, vara mötesplats och bollplank samt samordning och personlig utveckling. Verksamhetens övergripande mål var att ”öka kvinnors andel av samhällets resurser och tillvarata kvinnors kompetens samt speciellt beakta lands- och glesbygdskvinnors situation”. Hinder för att uppnå målen uppgavs vara ekonomi och resurser, manliga maktstrukturer och brist på genuskunskap, traditioner, regelsystem och samarbetssvårigheter samt resurscentras legitimitet och kvinnorna själva.

I enkätsvaren uppgav 75 % att RC hade bidragit till att nya företag har startats, 69 % att kvinnor erbjudits arbete, 90 % att det hade anordnats kurser, 81 % hade tagit steget att utbilda sig och 95 % hade starta processer.

3.1.2 Axelsson och Ungmark (2000)

På uppdrag av länsstyrelserna i Södermanland och Västmanland genomförde Axelsson och Ungmark (2000) en studie av metoder för att förstärka kvinnors situation på arbetsmarknaden och tillvarata deras initiativ och kompetens i det regionala/lokala utvecklingsarbetet. Studien påbörjades i juni 1998 och avslutades i juni 2000. Fem lokala resurscentra för kvinnor studerades i Södermanland och Västmanland. En kvalitativ analys av ett antal fallstudier baserades på intervjuer och nationella, regionala och lokala dokument (propositioner, projektbeskrivningar, projektledares arbetsrapporter etc.) Även projektledare för RC och näringslivsansvariga i kommunerna intervjuades.

Den avslutande diskussionen lyfte fram frågan om kvinnor skulle organisera sig särskilt eller tillsammans med män för att få del av inflytandet. En utgångspunkt var att RC utgjorde en form av särorganisering. Målsättningen från länsstyrelsernas sida var att RC efter projekttiden skulle integreras i den ordinarie verksamheten. Särorganisering skulle leda till en senare samorganisering. Erfarenheterna från de fem kommunerna visade att integreringen hade lyckats för de RC som hade en inriktning mot näringslivsfrågor och arbetsliv, medan RC som riktades mot sociala frågor, långtidsarbetslösa och invandrarkvinnor inte hade integrerats. Dessa verksamheter krävde dessutom en större samverkan med olika myndigheter, t.ex. arbetsförmedlingen, socialtjänst och försäkringskassan. Sådan samverkan måste vara väl förankrad på både lednings- och handläggarnivå.

Värt att notera är även att RC betraktades som ett komplement till andra aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Almi och Nyföretagarecentrum. RC kunde tillföra dessa ordinarie verksamheter ett obyråkratiskt arbetssätt och initiera och samordna nätverk bland kvinnliga

företagare/blivande företagare. Vad som förenade de studerade RC oavsett målgrupp och metoder var således att deras arbete föregick andra aktörers arbete.

3.1.3 Nutek (2004)

Utvärderingen omfattar de projekt som beviljades medel från Nutek inom ramen för regionala och lokala resurscentra (RC) under perioden 1998 - 2002. Det innebär 350 projekt med ett sammanlagt bidrag från Nutek om 105 miljoner kr. Syftet var att undersöka i vilken utsträckning bidragen lett till hållbar tillväxt, och på vilket sätt RC för kvinnor bidrar till hållbar tillväxt. En skriftlig enkät skickades till projektansvariga inom samtliga projekt som fått bidrag från Nutek. Svarsfrekvensen var 63 procent. Vidare intervjuades representanter för samtliga regionala resurscentra samt styrelsen för Svenska Riksförbundet Nationellt Resurscentrum för kvinnor och ett begränsat antal jämställdhets-sakkunniga.

Enkäten till projektansvariga visade att 86 procent uppfattade att projektet arbetade med lokalt/regionalt utvecklingsarbete. Vidare uppfattade 62 procent att projekten bidragit med jämställdhetsperspektiv inom regionala/lokala tillväxtprogram eller tillväxtavtal. 85 procent ansåg att projekten bidragit till att främja jämställdheten i kommunen. Däremot ansåg endast 36 procent att projektet arbetade med miljö och ekologiskt hållbar utveckling. Ett antal faktorer uppgavs hindra projekten att uppnå det övergripande syftet med resurscentra. De största hindren ansågs vara: ekonomi och resurser (35 procent), manliga maktstrukturer (9 procent), traditioner (7 procent), regelsystem (6 procent) och resurscentras legitimitet (4 procent).

Slutsatserna var att representanter för resurscentra hade varit delaktiga i det lokala tillväxtarbetet genom att delta i partnerskap eller andra projektformer, men inte deltagit i tillräcklig utsträckning och inte fått synpunkter beaktade i tillräcklig grad. Det krävdes maktposition och legitimitet för RC, och framförallt mottaglighet hos andra aktörer att lyssna och delta i dialogen. Aktivt stöd och inte bara ett uttryckt intresse från centrala aktörer var avgörande för legitimiteten. Stora projekt med en god finansiell grund hade haft större möjlighet att påverka det regionala utvecklingsarbetet.

3.2 Utvärderingar 2005 - 2008

3.2.1 Nutek (2006)

Syftet med utvärderingen var att analysera hur frågor om jämställdhet och kvinnors villkor tillgodosågs i de regionala tillväxtprogrammen (RTP) för år 2005. Syftet var även att starta en lärprocess bland de aktörer som är verksamma i det Nationella programmet för utveckling av Resurscentra. Analysen skedde i tre steg:

- 1) En systematisk genomgång av programdokument för samtliga 21 RTP.
- 2) Bedömning av hur jämställdhetsarbetet bedrivs i varje län (region, regionförbund). I denna del intervjuades RTP-samordare för att få en uppfattning om hur man i länen arbetar med frågor om kvinnors villkor och om det finns ett jämställdhetsperspektiv i arbetet med RTP.
- 3) En sammanvägning av resultaten i de tidigare stegen. Den slutliga bedömningen delade in länen i fyra olika grupper:

Grupp 1: Outvecklat jämställdhetsarbete (6 län)

Länen hade inte uttalat någon ambition att integrera jämställdhetsperspektivet i RTP-arbetet. De hade inte heller någon grupp som särskilt bearbetar jämställdhetsfrågor.

Grupp 2: Goda tankar som inte följs upp i handling (4 län)

Jämställdhetsarbetet beaktades i ganska hög grad i programdokumenten, men i det pågående arbetet kunde man se att länen inte förmått att följa de uppsatta ambitionerna i praktiken. De hade inte lyckats med att förankra tänkandet hos de aktörer som ska genomföra programmet.

Grupp 3: Utveckling av jämställdhetsarbete pågår (7 län)

I dessa län har man både formulerat sig väl och arbetar med jämställdhetsfrågan. Resurscentra har varit delaktiga i större utsträckning. De har beaktat jämställdheten utifrån ett genusperspektiv inom arbetskraftsförsörjningen, entreprenörskap och/eller innovation.

Grupp 4: En förankrad och konsoliderad verksamhet (4 län)

I dessa fyra län reflekterade man över hur jämställdhet och ekonomisk tillväxt hängde ihop. Länen utmärktes av att en representant för Resurscentra funnits med i arbetet. De hade i stor utsträckning integrerat frågorna i de allmänna åtgärderna istället för att anvisa separata åtgärder.

3.2.2 Nutek (2008c)

Rapporten Nutek (2008c) är en uppföljningsstudie vars syfte är att redovisa finansieringen av basverksamheten och projektverksamheten inom RC för perioden 2005-2007. Resultat och effekter skulle även följas upp genom att redovisa RTP- och RC-ansvarigas bedömning av satsningar på resurscentra. Resultatet av denna utvärdering redovisas och diskuteras närmare i kapitel 5. Här redovisas endast en kort sammanfattning.

Utvärderingens metod bestod av en elektronisk enkätundersökning till lokala och regionala RC under åren 2006 och 2007. Motsvarande enkät ställdes till programansvariga för RTP under åren 2005 till 2007. Utvärderingen bestod av tre frågor:

- 1) Hur anser du att RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP?
- 2) Vilken betydelse anser du att den generella verksamheten vid RC har för utvecklingen av RTP?
- 3) Vilken betydelse anser du att de projekt som Nuteks projektmedel finansierar vid RC har för utvecklingen av RTP?

Resultatet av enkäterna redovisas som sagt i detalj i kapitel 5. Sammanfattningsvis framgick följande: En majoritet av såväl programansvariga som representanter för RC ansåg att RC hade en positiv inverkan på kvinnors villkor inom RTP. Representanterna för RC var mer positivt inställda till påverkan än de programansvariga.

En majoritet av representanterna för RC ansåg att den generella verksamheten vid RC hade stor betydelse för utvecklingen av RTP. De programansvariga inom RTP ansåg dock knappt 50 procent detsamma; en betydligt större andel av de programansvariga ansåg att RC har en liten betydelse för utvecklingen av RTP.

Samma mönster framträder för frågan vilken betydelse de projekt som Nuteks projektmedel finansierar vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP. År 2007 ansåg en knapp majoritet av de programansvariga att betydelsen var stor, medan motsvarande andel för representanterna för RC var 70 procent.

De formulerade målen för Nuteks programverksamhet och måluppfyllelsen baserat på enkätsvaren visas i Tabell 3-2. Det framgår att det första målet uppvisade en god måluppfyllelse, medan de två andra målen inte nådde upp till målsättningarna. Det bör dock sägas att de mål som har satts upp är rätt höga. Det påpekades även i rapporten att svaren inte var uttömmande, utan ytterligare information krävdes för en slutlig bedömning av programmets måluppfyllelse.

Tabell 3-2 Måluppfyllelse utifrån enkätfrågor

Mål	Måluppfyllelse	Slutsats
Att kvinnors villkor och förutsättningar i större utsträckning integreras i RTP- och RUP-processerna. Basår för mätningarna är 2005.	Det framgår av fråga 1 att andelen programansvariga som anser att RC har påverkat kvinnors förutsättningar och villkor inom RTP har ökat positivt med 11 procentenheter mellan 2005 och 2007.	avklarat
Mer än 75 procent av RTP- och/eller RUP-ansvariga bedömer att Nuteks projektmedel till RC är viktiga för att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar i RUP och/eller RTP. Basår för mätningarna är 2006.	Svaren på fråga 3 visar att 53 procent av de programansvariga för RTP anser att projekt vid RC som finansierats av Nuteks projektmedel har stor betydelse för utvecklingen av RTP.	Ej avklarat
Mer än 90 procent av RC anser att Nuteks projektmedel medverkat till förbättringar av kvinnors förutsättningar och villkor.	Det framgår av fråga 1 att ca 74 procent av representanter för RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP.	Ej avklarat

3.2.3 Nutek (2007c, 2007d, 2008, 2009)

Konsultföretaget Ramböll Management har haft i uppdrag av Nutek att följa och dokumentera verksamheten vid lokala och regionala RC för kvinnor för projekt som är beslutade 2005 och 2006 och genomfördes under 2006 till 2009. Uppdraget har redovisats i fyra delrapporter, vilka benämns delrapport 1, delrapport 2 o.s.v. Uppdraget var utfört som en "följeforskning" vars syfte var att "identifiera och analysera processer kring metodutveckling, erfarenhetsutbyte och kunskapsbildning samt att dokumentera reflektioner och erfarenheter som görs i projektverksamheten, utifrån program mål och riktlinjer."¹⁷ Tre metoder för datainsamling användes: dokumentstudier, självvärdering i projektlogg och intervjuer. Alla dessa metoder är återkommande i alla delrapporter. Via

¹⁷ Nutek (2007c) sid. 1.

projektloggen följs samtliga projekt, medan fördjupade studier görs via intervjuer och studie av enskilda projekt.

Delrapport 1

Projektloggen skulle fyllas i tre gånger per år av projektledaren för samtliga projekt som fått stöd under 2005-2006. Projektledaren gavs här möjlighet att bedöma frågor kring projektets aktiviteter och resultat, samt projektets omgivande faktorer och aktörer. Följande resultat framgick i delrapport 1:

1. Vanligaste projektsyftena var att stärka entreprenörskapet bland kvinnor och att stärka kvinnors företagande
2. Den mest nödvändiga kompetensen och erfarenheten för att projektet skulle komma till stånd var ett ”etablerat kontaktnät med politiker och/eller tjänstemän som arbetar med regional utveckling.”
3. Huvudsaklig lärdom som lyfts fram av projektledarna var bland annat att projekttiden upplevdes som för kort för att åstadkomma verklig förändring, att finansieringsperioden var för kort och att förankringen av projektet bör ske så tidigt som möjligt.
4. Största utmaningen uppgavs vara tidsbristen och att skapa engagemang och hålla uppe engagemanget hos dem som arbetar i projektet, målgruppen och finansiärerna.

Intervjuer genomfördes med representanter för sju resurscentra med inriktning mot olika sätt att sprida och öka kunskapen om jämställdhet och genus. Några skillnader mellan projekten som framkommer i intervjuerna:

1. En del resurscentra kunde ha ett genusperspektiv genom att koppla kunskap till forskning, medan andra resurscentra fokuserade på tillväxt, demokrati m.m. och integrerade jämställdhet i dessa frågor.
2. Resurscentrat kunde vara lokaliserat innanför de institutioner som arbetade med RTP och RUP. Fördelar: Resurscentrat kunde använda sig av länsstyrelsens eller regionens legitimitet. Nackdel: snäva ramar för att bedriva förändring. Vanlig lärdom bland intervjuade RC var att det krävdes beredskap på motstånd och att det därför var av största vikt att ha en tydligt utarbetad strategi för sitt arbete.
3. Projektet kunde vara lokaliserat utanför institutionerna som arbetade med RTP och RUP. Fördelar: Man kände sig inte så styrd av den politiska organisationen. Nackdelar: Det tog tid och krävde mycket arbete för att få förankring inom relevanta myndigheter.

Intervjuer genomfördes även med RTP-samordnare. Åsikter om resurscentras roll i det regionala jämställdhetsarbetet gick isär. Avseende resultat och effekter av jämställdhetsarbetet menade merparten av RTP-samordnarna att det var svårt att se förändringar i faktorer såsom antal kvinnor som startade företag eller tillväxt av företag. Däremot ökade diskussionen kring jämställdhet och förståelsen för frågan växte.

Utvärderingens huvudsakliga reflektioner i delrapport 1 var följande: Långsiktighet var ett nyckelbegrepp. Resurscentras roll behövde bygga på långsiktiga nätverk och behövde etableras som en aktör i det regionala och lokala utvecklingsarbetet. Det kunde inte förväntas att resurscentras insatser under enstaka år kunde bidra till att förbättra kvinnors

villkor och förutsättningar inom RTP och RUP. Resultaten av verksamheten är långsiktiga. Därför krävdes en långsiktig finansiering istället för anslag på årsbasis.

Resurscentras angreppssätt varierade. Ett angreppssätt var att arbeta för att förändra RTP och RUP genom direktkontakt med partnerskapet. Målgruppen blev de personer som var verksamma inom de olika processerna inom RTP och RUP, med syftet att synliggöra maktstrukturer och genusproblematisera RTP-arbetet. Ett alternativt angreppssätt var att indirekt förändra genom att mobilisera kvinnor i tillväxtarbetet, vilket i sin tur kunde leda till ökad tillgång till RTP-medel för kvinnor. Målgruppen blev i detta fall kvinnor.

Flera resurscentra ifrågasatte om de traditionella sätten att mäta tillväxt i fler företag, fler anställda eller en ökad omsättning hos företagen var eftersträvaransvärda när det gäller offentliga bidrag. Resurscentra ville bredda diskussionen av tillväxtbegreppet till att även omfatta förutsättningar som krävdes för att tillväxt ska komma till stånd. Synen på tillväxt borde breddas utifrån kvinnors specifika förutsättningar och villkor, till exempel vård och barnomsorg. Fokus i tillväxtpolitiken hade legat på större företag inom tillverkningsindustrin och basnäringen som traditionellt sysselsätter män. En större uppmärksamhet borde riktas mot näringar där fler kvinnor arbetar, huvudsakligen den privata och offentliga servicesektorn.

Delrapport 2

Delrapport 2 fortsatte med att undersöka betydelsen av projektens placering innanför eller utanför RTP institutioner såsom länsstyrelse, regionförbund, samverkansorgan/självstyrelseorgan. Tabell 3-3 redovisar de huvudsakliga för- och nackdelarna.

Tabell 3-3 Projektens placering i förhållande till RTP-institutioner

	Fördelar	Nackdelar
Innanför RTP institutioner	Informationsspridning underlättas, legitimitet, kontaktnät, kunskapsbaser, etablerad verksamhet på plats	Ingår inte i ordinarie organisationen, målgrupp har inte alltid positiv bild av myndigheter
Utanför RTP-institutioner	Kan agera mer fritt/större handlingsutrymme/utrymme för idéutveckling, dynamisk miljö tillsammans med andra aktörer, trovärdighet, samverkan med andra aktörer	Svårare med finansiering/likviditet, svårt att hantera information i en stor organisation, svårare med legitimiteten

Ca 80 procent av projektledarna svarade i projektloggen att de ansåg sig befinna sig innanför RTP-strukturerna. Utvärderingen fortsatte även med att analysera projektens inriktning och verksamhet. Man drog slutsatsen att målgruppen berodde på vilken inriktning projekten hade när de arbetade för jämställdhet. En kategori av projekt arbetade med att på ett bredare plan lyfta genus och jämställdhetsfrågor lokalt och regionalt. En annan kategori fokuserar framförallt på kvinnors företagande, entreprenörskap och sysselsättning. På frågan vem eller vilka det primärt var som måste förändras för att syftet med ert projekt ska uppfyllas svarade ca 80 procent regionala och lokala politiker.

Delrapport 3

I den här delrapporten studerades ”aktörskap” och inflytande/påverkan. Det framgick från intervjuer med RC att arbetet oftast baserades på personliga kontakter och att organisationen i sig hade en relativt svag legitimitet, framförallt bland regionala aktörer. RC upplevde svårigheter med att påverka arbetet inom RTP och RUP. Ett generellt dilemma var att Nutek efterfrågade samarbete mellan aktörer som dessa inte efterfrågade eller var tvungna till.

Intervju med RTP-samordnare och särskilt sakkunniga i jämställdhet visade att även RC:s verksamhet var ”personbunden”, med en svag ställning med begränsade möjligheter att få genomslag på strukturell nivå. ”Genuskompetensen” behövde i vissa fall förbättras hos RC för att leva upp till Nuteks krav på genusanalyser. Vidare menade även RTP-samordnare att RC ofta hamnade i en svår sits med kravet på samverkan med olika aktörer (utan motsvarande krav från de regionala aktörerna).

Delstudien drog slutsatsen att RC:s genomslag på strukturell nivå begränsades av de snäva ekonomiska ramarna, den personbundna verksamheten och att RC inte alltid släpptes in i de sammanhang där lokala/regionala tillväxt- och utvecklingsfrågor diskuterades. En viktig faktor som påverkade möjligheterna till inflytande var att det finns en samstämmig bild mellan olika aktörer över vilken förändring RC skulle bidra till och hur detta skulle ske. Därför krävdes det en tydlig problemanalys och målformulering för verksamheten.

Studien föreslog att Nutek tydliggjorde mål och riktlinjer på en övergripande nationell nivå, grundade på en analys av vad det innebar att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom regional utveckling och tillväxt i dagens kontext. Utifrån de övergripande problemen och målformuleringarna borde RC och andra aktörer kunna definiera hur behoven tog sig uttryck på lokal och regional nivå. Även RTP-ansvariga och sakkunniga borde kommunicera vilka behov de såg utifrån sitt perspektiv. Detta kunde sedan utgöra en grund för en fungerande samverkan vilket ökade förutsättningarna för att uppnå målsättningarna med programmet. En tydligare mål- och problembild som anpassades efter lokala och regionala förutsättningar bedömdes kunna öka legitimiteten för RC:s verksamhet.

Delrapport 4

I den fjärde delrapporten studerades tydligheten i mål och riktlinjer, samt i vad mån erfarenhetsutbyte med andra aktörer bidrog till måluppfyllelse för det egna RC.

Det konstateras att en majoritet av RC ansåg att målen till viss del var tillräckligt tydliga men uttryckte samtidigt att det fanns behov av att ytterligare förtydliga dem. Framst borde målen ha en tydligare riktning mot övriga aktörer, för att i större utsträckning inkludera dem i det regionala och lokala tillväxtarbetet.

Enkätsvaren i loggen visade att erfarenhetsutbyte med andra aktörer inom regional och lokal utveckling och med andra resurscentra utgjorde en viktig faktor för de enskilda resurscentra att uppnå sina mål och anpassa sitt arbete efter de behov som fanns i respektive RC:s omgivning.

Samtliga projekt i projektloggen ansåg att det i varierande utsträckning var viktigt för arbetet att utforma en strategi utifrån lokala och regionala behov gällande utveckling och tillväxt. De tre viktigaste förutsättningarna i utarbetandet av en strategi uppgav RC vara (1) att RC har tillgång till ett nätverk med lokala och/eller regionala aktörer inom

tillväxtarbetet, (2) att lokala och regionala aktörer har ett tydligt uppdrag att samarbeta med resurscentra, och (3) att RC har ett tydligt uppdrag i det lokala och regionala tillväxtarbetet.

Sammanfattande slutsats i delstudien var att det i nuläget var svårt för RC att arbeta långsiktigt och strategiskt, dels på grund av att resurserna var små, dels på grund av att den kortsiktiga finansieringen gjorde det svårt att planera långsiktigt. Det poängterades att det var viktigt att det fanns resurser och tid för att bygga upp kontakter, nätverk och förtroende bland aktörer. På så sätt kunde RC uppnå resultat genom att i ökad utsträckning kopplas till andra verksamheter och utgå från befintliga behov.

3.3 Sammanfattning av tidigare utvärderingar

3.3.1 Måluppfyllelse

De övergripande nationella målen för resurscentras verksamhet har varit allmänt formulerade, medan de lokala och regionala projekten och arbetet inom resurscentra har fokuserat på mer specifika mål. Måluppfyllelsen har därför kommit att i stor utsträckning baseras på en bedömning från projektledare och representanter för resurscentra huruvida deras lokala eller regionala projekt har bidragit till att uppfylla de allmänt hållna målen. Måluppfyllelsen har således till stor del blivit en bedömningsfråga som vilar på subjektiva uppfattningar från aktörerna i resurscentras verksamheter.

Ytterligare en svårighet med att bedöma måluppfyllelsen är det långsiktiga perspektivet på resurscentras insatser. Det betonas i flera utvärderingar att man inte kan förvänta sig kortsiktiga effekter och att de effekter som uppkommer på sikt inte låter sig spåras i statistiken över nystartade företag eller nya arbetstillfällen. Projekten bygger dessutom på en samverkan med andra instanser i det regionala utvecklingsarbetet, vilket betyder att den utveckling som resurscentra bidrar med inte låter sig isoleras från andra faktorer i regionens utveckling.

I Nutek (2008) föreslås att det tydliggörs vad det innebär att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom regional utveckling och tillväxt på en övergripande nationell nivå. Utifrån de övergripande målformuleringarna borde sedan resurscentra och RTP-ansvariga kommunicera behoven på lokal och regional nivå, vilket kunde utgöra grunden för en fungerande samverkan. En tydligare problem- och målbild som anpassas efter lokala och regionala förutsättningar bedömdes kunna öka legitimiteten för resurscentras verksamhet.

3.3.2 Lärdomar

Flera valmöjligheter för resurscentras verksamhet har framkommit i de tidigare utvärderingarna. Organisationsformen kan vara mer eller mindre lösligt sammansatt med informella nätverk och personliga kontakter. Fördelen kan vara att lösliga organisationsformer är viktiga för underifrånperspektivet och friheten att organisera verksamheten efter kvinnornas behov. Nackdelen är att verksamheten kan framstå som otydlig och diffus och därmed försvåra kommunikationen med andra regionala aktörer.

Ytterligare ett strategiskt val är hur nära resurscentra ska placeras andra institutioner som är verksamma inom de regionala utvecklingsprogrammen. En fördel med att lokaliseras inom länsstyrelser och regionala organ är den legitimitet och förankring som skapas. En nackdel kan å andra sidan vara att för snäva ramar sätts för förändringsverksamheten och att styrningen från politiska organisationer blir tydligare. Ett tredje val är om verksamheten

ska arbeta för att integrera jämställdhetsfrågor i traditionellt manliga verksamheter och strukturer eller om ett tydligt genusperspektiv ska tydliggöra kvinnors behov genom att anknyta till genusforskningen.

Det sätt på vilket verksamheten organiseras har även betydelse för vilken målgrupp som resurscentra vänder sig mot. Verksamheten kan vara riktad mot representanter för de regionala tillväxtprogrammen och arbeta för att påverka programmen i en riktning som gynnar kvinnors utvecklingsmöjligheter. Verksamheten kan å andra sidan vara riktad mot kvinnorna själva för att stödja och stimulera företagande och utbildning som i sin tur kan stärka kvinnornas position i den regionala utvecklingen.

En genomgående erfarenhet från de tidigare utvärderingarna är den ständiga risken att sakna legitimitet bland andra aktörer i det regionala utvecklingsarbetet. Det belystes tydligt i Axelsson och Ungmark (2000) att satsningar på kvinnor och kvinnors företagande inte hade en naturlig förankring i kommunernas näringslivsarbete. Intrycket är att resurscentras verksamhet ständigt har haft en dubbel dagordning: att finna arbetssätt och organisationsformer som passar kvinnors behov och att arbeta för att skapa legitimitet för resurscentras verksamheter.

4 Metod och data

För att besvara och belysa de frågor rapporten ämnar besvara har empiri från fyra olika källor samlats in: 1) Sammanställningen och syntesen av tidigare utvärderingar har redan presenterats i avsnitt 3. 2) För att besvara frågan om projektens resultat har indikatorerna från NYPS sammanställts och analyserats. 3) För att få en rikare bild av projektens verksamhet har fyra intervjuer med projektledare gjorts. 4) För att studera projektens måluppfyllelse presenteras och diskuteras de årliga enkäterna till RC- och RTP/RUP-ansvariga.

Till slutrapporten planeras även att relatera NYPS data till registerdata angående kvinnors företagande. En kort diskussion om detta angreppssätt presenteras i detta kapitel.

4.1 Nuteks uppföljningssystem NYPS och dess indikatorer

Analysen av indikatorerna bygger på data som projektägare rapporterat in till NYPS-databasen.¹⁸ I NYPS finns uppgifter om beslutsdatum, utbetalningsdatum, budget, projektledare o.s.v. NYPS är således huvudsakligen ett administrativt verktyg men i NYPS finns också de indikatorer som denna analys delvis skall ägna sig åt att beskriva och analysera. NYPS syfte är delvis att underlätta uppföljning och utvärdering av respektive projekt och program.

En relativt omfattande redigering av datan från NYPS-databasen var nödvändig innan analys var möjlig. Nedan följer en beskrivning av redigeringen för att läsaren skall kunna bedöma dess riktighet och för att stegen eventuellt skall kunna upprepas.

Till analysen hämtas information om projektets ort, typ och budget från NYPS. Vi har fokuserat på ett litet antal indikatorer som bedöms särskilt relevanta. Den verksamhet som bedrivs är uppdelad i olika aktiviteter. Till dessa aktiviteter mäts hur många deltagare som deltagit samt hur många som har blivit utbildade. Aktiviteterna kan även ha som mål att mynna ut i nya arbetstillfällen samt nya företag. De indikatorer som vi hämtar från NYPS är således: antal aktiviteter, antal deltagare, antal utbildade, antal nya arbetstillfällen, samt antal nya företag. Mätningar för dessa indikatorer finns sedan av två typer: dels det utfall som projektledaren förväntar sig vid projektstart, dels det faktiska resultat som projektledaren redovisar när projektet avslutas. Inom resurscentraverksamheten är indikatorerna uppdelade i två grupper; standardindikatorer och genderindikatorer. Genderindikatorerna är uppdelade på kön medan standardindikatorerna inte är det. Eftersom vissa av de fem indikatorer vi valt att studera varit könsuppdelad under vissa år men inte under andra, så har vi varit tvungna att slå samman den könsuppdelade statistiken för att kunna göra jämförelser över tiden. Alla indikatorer redovisas därför som icke-könsuppdelad.

Flera av indikatorerna som egentligen avser samma sak har under åren och beroende på om de redovisats som gender- eller standardindikatorer, haft olika benämningar. Detta försvårar sammanställning och analys. För att lösa detta problem har olika indikatornamn som uppenbarligen avser samma sak slagits ihop. Det kan t ex vara "Nya företag", "Antal nya företag", "Företag" och "Startade företag". Liknande problem finns i de andra fyra

¹⁸ *Styrkor och svagheter angående Indikatorer i NYPS och dess föregångare STINS behandlas utförligare i ITPS (2008)*

indikatorerna och det har hanterats på samma sätt. I de intervjuer med projektledare vi gjort har dessa fått redogöra för hur de tänkt när de redovisat sina respektive indikatorer. Tydligt från detta är att de tolkat indikatorerna på mycket olika sätt, något som vi återkommer till.

Flera, uppskattningsvis 25 %, av projekten saknade kommunkod och dessa har fyllts i manuellt baserat på adressen till projektägarens organisationsnummer. Detta var nödvändigt för den geografiska beskrivningen.

Urvalet av projekt baseras på det datum då beslut om bifall givits. Alla projekt som fått bifall 2002-2008 utgör underlag för analysen, vilket resulterar i 304 projekt. En förteckning över alla projekt under 2002-2008 redovisas i Bilaga 2 och en förteckning över i vilka kommuner projekt bedrivs, redovisas i Bilaga 3.

4.2 Intervjuer med projektledare

För att få en rikare bild av projektens verksamhet har fyra intervjuer med projektledare gjorts. En intervjuguide användes för att styra in intervjuerna på de teman vi bestämt. Intervjuerna var således semistrukturerade och tog cirka en timme vardera. Vi var särskilt intresserade i hur projektledarna såg på sina respektive projekts projektlogik, hur man kausalt tänkte sig att medlen skulle kunna leda till kortsiktiga och långsiktiga mål, hur de ser på indikatorerna och uppföljningssystemet och vilka målgrupper de främst arbetade emot. Intervjuerna var följande:

Intervju 1 med "Qnet" gjordes den 4 maj 2009 i Östersund.

Intervju 2 med "Nya tag" gjordes den 7 maj 2009 i Härnösand.

Intervju 3 med "Jämtländsk tillväxt med Q" gjordes den 25 maj 2009 i Svenstavik.

Intervju 4 med "Samhällsbyggarna i Matfors" gjordes den 20 maj 2009 i Sundsvall.

Urvalet av projekt för intervjuer är delvis praktiskt men också baserat på att projektet relativt nyligen är avslutat och att de fyllt i minst tre av de fem indikatorerna vi valt att studera i avsnitt 5.1. Detta gav oss en population på åtta projekt ur vilken vi valde att närmare studera fyra projekt. Självfallet kan inte dessa fyra projekt och projektledare ses som ett representativt urval ur ett statistiskt perspektiv. Det finns dock inget som tyder på att de fyra projekten är extrema i något avseende och de representerar fyra ganska olika projektlogiker och arbetar mot olika målgrupper.

4.3 Tillvägagångssätt enkät

För att ha möjlighet att följa Nuteks målsättningar gällande finansiering av projektverksamhet vid resurscentra kommer även en analys baserad på Nuteks enkäter att genomföras. Nutek har skickat ut enkäter till dels ansvariga för RTP i respektive län, samt dels representanter vid lokala och regionala resurscentra. En kort sammanfattning av dessa enkäters resultat redovisades tidigare i avsnitt 3.2.2. I det här kapitlet redovisar vi resultatet av enkäterna och drar våra egna slutsatser.

Enkäterna till RTP-ansvariga har genomförts mellan åren 2005 och 2007 och innefattar tre typer av frågor. Frågorna rör bl.a. hur verksamheten vid resurscentra bedöms påverka utformningen av RTP och vilken specifik betydelse projekten har för denna utveckling. Svarsfrekvensen i dessa enkäter har varit hög, under 2005 och 2006 100 % och under 2007 drygt 90 %. Resultaten som baseras på en totalundersökning får således betraktas som trovärdiga. Enkäterna har endast riktats till RTP-ansvariga och inte till RUP-ansvariga.

Enkäterna som skickats ut till representanter för lokala och regionala RC har skickats ut under 2006 och 2007. Enkäten täcker in områden som avser basfinansiering, projektverksamhet och resultat och effekter. Utskicket riktades via e-post till de resurscentra som finns i den adresslista från Nutek där resurscentra som erhållit bas- och/eller projektfinansiering ingår. Svarsfrekvensen varierar men för de frågor som är intressanta i det här sammanhanget är intervallet mellan 65 och 76 %. Nutek framhåller i sina uppföljningsrapporter att resultatet inte kan anses vara representativt för landets resurscentra då enkäten endast gått ut till de resurscentra som finansierats av Nutek. Dessutom menar man att respondenternas ”inifrån-perspektiv” kan ha betydelse för svaren vad gäller resultat och effekter.¹⁹

Resultatet av de enkätfrågor som presenteras i denna rapport är i det stora hela likartade till de båda aktörerna. Det som skiljer formuleringarna åt har att göra med vilket förhållande respektive aktör har till resurscentra.

4.4 Registerdata om kvinnors företagande

För att få en rikare bild av projektverksamhetens påverkan på kvinnligt företagande, planerar vi att i slutrapporten relatera NYPS indikatorerna och projektmedel till registerdata om kvinnligt företagande. Då det är ett flertal faktorer som påverkar företagande i allmänhet och kvinnligt företagande i synnerhet, kommer en stor utmaning vara att kunna identifiera effekterna av resurscentras verksamhet. En studie av registerdata kommer således troligen inte kunna ge ett klart och entydigt svar, men förhoppningsvis ändå ge en något tydligare bild av resurscentras projektverksamhet.

¹⁹ Nutek (2007), 5-6; Nutek (2008c), 4-7.

5 Resultat

Empirin från NYPS och enkäterna redovisas nedan i separata avsnitt. Intervjuerna med projektledarna redovisas i de avsnitt där deras synpunkter och uppfattningar anses relevanta.

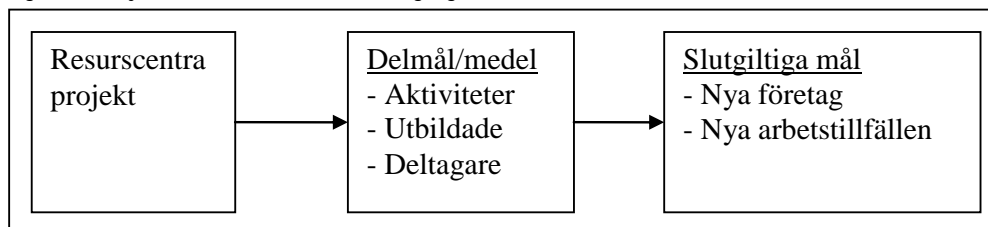
5.1 Resultat baserat på Nuteks indikatorer

5.1.1 Projektens olika mål

Nedanstående resultat baseras på uppgifter från NYPS om Nuteks finansiering av resurscentra och projekt samt de fem indikatorer vi valt att studera närmare och som vi har bedömt vara särskilt relevanta. Den verksamhet som bedrivs är uppdelad i olika aktiviteter. Till dessa aktiviteter mäts hur många deltagare som deltagit samt hur många som har blivit utbildade. Aktiviteterna kan även ha som mål att mynna ut i nya arbetstillfällen samt nya företag. De indikatorer som vi hämtar från NYPS är således: antal aktiviteter, antal deltagare, antal utbildade, antal nya arbetstillfällen, samt antal nya företag.

Dessa indikatorer kan sedan delas in och tolkas som delmål och slutgiltiga mål såsom i Figur 5-1 nedan.

Figur 5-1 Projektens delmål/medel och slutgiltiga mål samt deras relaterade indikatorer

Aktiviteter, Utbildade och Deltagare kan ses som delmål eller medel för att uppnå de slutgiltiga målen. Av de indikatorer vi valt att redovisa måste Nya företag och Nya arbetstillfällen ses som mer slutgiltiga och långsiktiga mål. Delmålen är i detta fall enklare både att uppnå och att relatera till projektens verksamhet. De slutgiltiga målen är både svårare att uppnå, svårare att relatera till ett enskilt projekt samt kan behöva mer tid på sig för att förverkligas. Speciellt för nya arbetstillfällen och nya företag kan det därför inte finnas redovisade resultat vid projektavslut. Många av projekten löper över korta tidsperioder och flera av de intervjuade projektledarna kunde då vi intervjuade dem påpeka att flera nya företag eller arbetstillfällen kommit till stånd efter att slutrapporten skickats in till Nutek.

En komplicerande omständighet är att projekt kan ha andra långsiktiga mål, t.ex. att kvinnor skall ta plats i styrelser eller ta chefstjänster. Dessa specifika långsiktiga mål är svåra att analysera generellt eftersom de är specifika för enskilda projekt och få projekt arbetar mot dem. Det innebär att det kan finnas effekter som ligger utanför de fem indikatorer vi redovisar här.

5.1.2 Finansiering

Under perioden 2002 till 2008 har 304 projekt genomförts och de har haft en finansiering från Nutek på drygt 180 miljoner kronor. I projektens totala finansiering ingår också andra offentliga medel på drygt 140 miljoner och privat medfinansiering på dryga 4 miljoner. Under annan offentlig medfinansiering ingår t.ex. kommuner, länsstyrelser, strukturfonder etc. Detta betyder att de projekt som beviljats 2002-2008 haft en total budget på cirka 366 miljoner, se Tabell 5-1 nedan.

Tabell 5-1 Projektens finansiering uppdelat på källa, totalt för 2002-2008

Finansiering	Summa kronor
Beslutat belopp från Nutek	180 685 032
Annan offentlig medfinansiering	142 866 932
Privat medfinansiering	42 424 537
Totalt	365 976 501

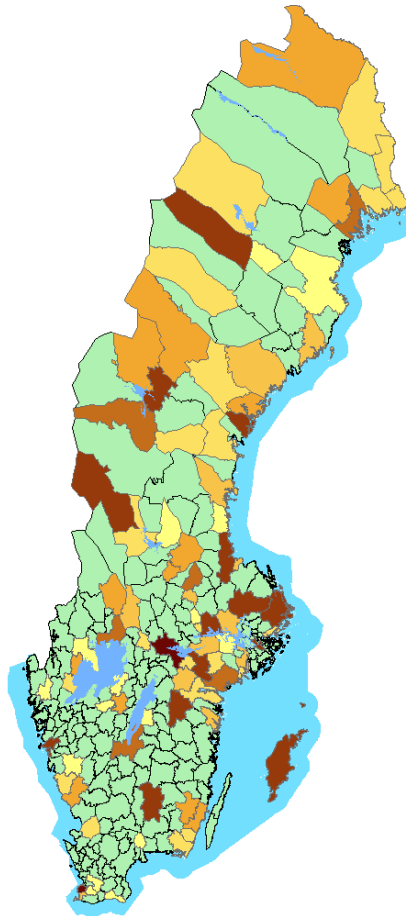
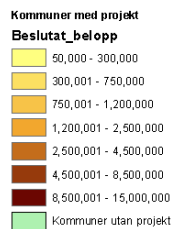
Om vi endast tittar på Nuteks finansiering och över hela perioden så fick projekten i genomsnitt 594 000 kronor. Tydligt är dock att projekten blivit färre och större över tid. 2002 finansierades 77 projekt med i genomsnitt 337 000 kronor per projekt och 2008 finansierades 14 projekt med i genomsnitt drygt 1,2 miljoner kronor per projekt, se Tabell 5-2 nedan.

Tabell 5-2 Projektens antal och finansiering från Nutek uppdelat på år.

Beslutsdatum	Antal projekt	Beslutat belopp (kr)	
		Summa	Medelvärde belopp per projekt
2002	77	25 974 325	337 329
2003	78	25 976 000	333 026
2004	69	26 321 000	381 464
2005	24	27 849 900	1 160 413
2006	30	32 497 374	1 083 246
2007	12	24 678 020	2 056 502
2008	14	17 388 413	1 242 030
Totalt 2002-2008	304	180 685 032	594 359
2002-2004	224	78 271 325	349 426
2005-2008	80	102 413 707	1 280 171

De 304 olika projekten som tagit del av finansieringen återfinns i 85 olika kommuner, vilka redovisas i Karta 5-1 nedan.

Karta 5-1 Projektens geografiska spridning under perioden 2002-2008.

Belopp från Nutek till projekt 2002-2008

En liknande uppdelning av resurscentrumens antal över tid tyder på att antalet varit relativt stabilt över tid. Resurscentrumen finansieras genom s.k. basfinansiering. Den totala basfinansieringen har legat på runt 10 miljoner per år, undantaget år 2006 och 2008. År 2008 ökade också den genomsnittliga finansieringen till cirka 178 000 per RC, se Tabell 5-3 nedan.

Tabell 5-3 Resurscentras antal och basfinansiering från Nutek uppdelat på år.

Beslutsdatum	Antal RC	Beslutat belopp från Nutek	Medelvärde
2002	75	10 016 780	133 557
2003	94	10 449 000	111 159
2004	96	9 730 000	101 354
2005	116	10 020 000	86 379
2006	104	14 509 090	139 510

Beslutsdatum	Antal RC	Beslutat belopp från Nutek	Medelvärde
2007	105	9 988 000	95 123
2008	101	17 968 410	177 905
Totalt	691*	82 681 280	119 654

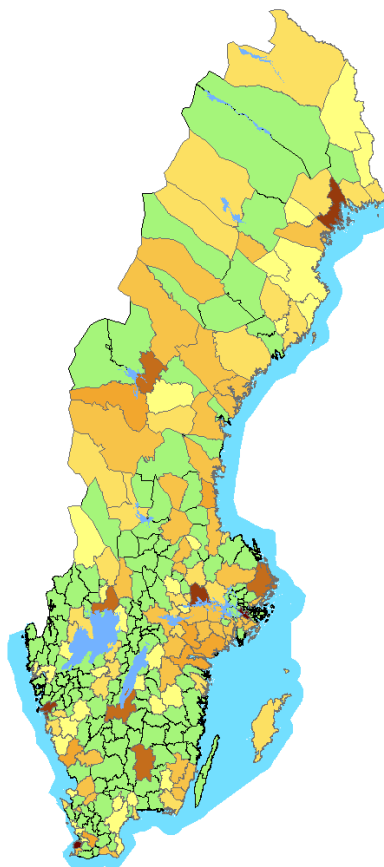
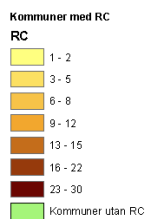
Notering: * Ej unika värden, samma resurscentra dubbelräknas.

Totalsiffran 691 i den nedersta raden skall inte tolkas som att det funnits 691 olika resurscentra, det är huvudsakligen samma resurscentra som beviljats finansiering under perioden. Värt att notera är också att resurscentra som enskilda år inte får finansiering från Nutek ofta lever kvar utan finansiering eller med finansiering från annat håll. Flera av de projektledare vi har intervjuat menar att det samma gäller vissa av projekten.

De resurscentra som tagit del av basfinansieringen ligger i 122 olika kommuner, se Karta 5-2. Det finns sålunda en betydande andel resurscentra som under perioden aldrig haft någon basverksamhet, i alla fall inte som finansierats av Nutek.

Karta 5-2 Antal beviljade RC-ansökningar under perioden 2002-2008.

Antal beviljade RC 2002-2008

5.1.3 Bortfall

Utvärderbarheten påverkas i mycket hög utsträckning av bortfallet av ej inrapporterade indikatorer. Många projekt har bara rapporterat in ett fåtal indikatorer, andra projekt har inte rapporterat in några indikatorer alls. Att ett projekt inte har rapporterat in en indikator beror antingen på att 1) projektledare har av någon anledning missat att rapportera in, eller 2) att projektledaren har gjort ett aktivt val att inte rapportera in därför att indikatorerna inte stämmer överens med den verksamhet som bedrivs i projektet.

I Tabell 5-4 nedan redovisas hur många av de 304 projekten som redovisat respektive indikator.

Tabell 5-4 Antal projekt som redovisat respektive indikator för åren 2002-2008

Resultatindikator	Antal projekt som redovisat indikatorn (N)	Antal projekt som inte redovisat indikatorn (N miss)
Aktiviteter	94	210
Arbetsstillfällen	86	218
Deltagare	87	217
Startade företag	66	238
Utbildade	108	196

När det gäller projekten från 2007 och 2008 så har dessa, av naturliga skäl, ännu bara rapporterat in förväntade resultat. I NYPS får dessa projekt per automatik en nolla fram till dess att de riktiga realiserade resultaten rapporteras in. Åren 2007 och 2008 har därför tagits bort från analysen av indikatorerna. Från och med nu studeras således endast åren 2002-2006.

Tabell 5-5 redovisar bortfallet uppdelat på hur många indikatorer som redovisats för åren 2002-2006. Intressant att notera är att inget projekt redovisar alla 5 indikatorer. 118 projekt redovisar inga indikatorer, medan 160 projekt redovisar en till fyra indikatorer. Detta pekar återigen på att projektledarna bara rapporterar in indikatorer då indikatorn stämmer överens med deras verksamhet.

Tabell 5-5 Bortfall uppdelat på antalet inrapporterade indikatorer, 2002-2006

Antal inrapporterade indikatorer	Antal projekt
0	118
1	49
2	50
3	41
4	20

För att undersöka huruvida bortfallet förändras över tiden och om det är någon skillnad mellan storleken på projektmedlen, redovisar Tabell 5-6 bortfall och projektmedel för åren 2002-2006.

Tabellen är uppdelad att redovisa per år de projekt som har rapporterat in en indikator (ind.= 1) och de projekt som ej har rapporterat in en indikator (ind.= 0). Genom att studera den tredje kolumnen med *N*, antalet observationer, kan vi räkna ut att andelen projekt som rapporterar in en eller flera indikatorer sträcker sig mellan 34, 71, 58, 75 och 70 procent vardera för åren 2002 till 2006. Detta resultat ger därför inga tydliga tecken på att återrapporteringen skulle vara märkbart högre eller lägre med tiden.

Tabell 5-6 Bortfall uppdelat på år och projektmedel, 2002-2006

år	Ind.	Projektmedel					
		N	Medelvärde	Stdavv	Min	Max	Summa
2002	0	51	310 356	145 966	45 000	500 000	15 828 175
	1	26	390 237	147 451	150 000	750 000	10 146 150
2003	0	23	300 522	156 262	50 000	500 000	6 912 000
	1	55	346 618	191 819	50 000	1 275 000	19 064 000
2004	0	29	370 345	246 919	36 000	1 400 000	10 740 000
	1	40	389 525	171 516	45 000	1 000 000	15 581 000
2005	0	6	894 517	733 493	75 000	2 000 000	5 367 100
	1	18	1 249 044	1 091 668	140 000	4 735 000	22 482 800
2006	0	9	1 050 124	968 100	125 000	3 128 420	9 451 120
	1	21	1 097 441	868 701	100 000	2 636 000	23 046 254

Notering: ind. = 1 betyder minst en indikator är inrapporterad, ind. = 0 betyder att ingen indikator är inrapporterad.

Om medelvärdena för projektmedel jämförs år för år mellan de som har rapporterat in och de som inte har rapporterat in, ser vi att de som rapporterar in är något större projekt, även om skillnaderna är marginella. På det hela taget ger Tabell 5-6 bilden av att inrapporteringen är lika låg om det så gäller ett projekt med bidrag på 300 000 kronor såsom en miljon kronor.

Att försöka hitta något mönster huruvida bortfallet är särskilt stort i vissa regioner är svårt. Det som kan sägas är dock att kommuner med många projekt också har ett högt bortfall. Korrelationen (graden av linjäritet) mellan totalt antal projekt per kommun och antalet ej inrapporterade projekt per kommun är 0,75, viket är högt.

Resultaten angående bortfallet kan sammanfatta i följande tre punkter:

- 1) anledningen till bortfall är antingen att projektledaren har missat att rapportera in eller att verksamheten inte stämmer in på någon av indikatorerna.
- 2) Indikatorer verkar bara redovisas för den verksamhet som bedrivs.
- 3) Det verkar inte finnas några större skillnader i bortfall baserat på år, projektmedlens storlek eller geografisk anknytning.

5.1.4 Måluppfyllelse

De projektledare som rapporterar in indikatorer rapporterar först in ett *förväntat resultat* och sedan efter projektavslut ett *realiserat resultat*. Det går således att jämföra förväntat resultat med realiserat resultat för att undersöka graden av måluppfyllelse. Tabell 5-7 redovisar totalt *förväntat* och *realiserat resultat* för perioden 2002 t.o.m. 2006. Vilket även har nämnts ovan, så har projekten från 2007 och 2008 ej inkluderats eftersom dessa ännu ej har redovisat ett resultat.

Tabell 5-7 De fem målens resultat och förväntade värden enligt projektledarna, 2002-2006.

Mål	Förväntat Resultat	Realiserat resultat	Kvot Res./Förv.	N	N miss
Aktiviteter	4 633	5 153	1,11	86	192
Deltagare	10 319	41 351	4,01	63	215
Utbildade	8 794	10 865	1,24	86	192
Arbetsstillfällen	384	367	0,96	68	210
Nya företag	373	424	1,14	49	229

Från Tabell 5-7 är det kanske mest intressant att studera den tredje kolumnen där kvoten mellan realiserat och förväntat resultat har redovisats. En kvot lika med ett visar att det realiserade resultatet är lika med det förväntade. Alla värden ligger nära ett, förutom för Deltagare vilket har en kvot på 4,01. Dessa resultat tyder på att projekten i stor utsträckning har uppnått det förväntade resultatet, förutom antalet Deltagare vilket har uppnått ett resultat som är fyra gånger så stort som det förväntade resultatet. Denna siffra är dock starkt påverkat av ett litet antal projekt som rapporterat väldigt många deltagare. Det är också viktigt att inte glömma bort att dessa resultat baseras på den minoritet av projekt som faktiskt rapporterat in respektive indikator. Den majoritet av projekt som inte rapporterat in indikatorerna vet vi ingenting om.

Ytterligare en försvårande omständighet med Tabell 5-7 är att olika projektledare tolkar indikatorer olika. Hur antalet aktiviteter eller antalet nya företag beräknas kan således skilja sig åt mellan projekt. Genom att räkna på det totala antalet aktiviteter o.s.v. såsom i Tabell 5-7 ovan innebär att vi har troligen räknat äpplen och päron. Ett mer rättvisande sätt att redovisa projektens resultat är istället att beräkna realiserat resultat delat med det förväntade resultatet för varje enskilt projekt och sedan att beräkna medelvärde och median för dessa projekt.

Tabell 5-8 redovisar därför medelvärde, median samt min och max värden för kvoten mellan *realiserat resultat* och *förväntat resultat* för åren 2002 till 2006.

Tabell 5-8 Realiserat resultat/förväntat resultat för åren 2002-2006

Mål	Medelvärde	Median	Standard- avvikelse	Min.	Max.	N	N miss
Aktiviteter	1,07	0,94	1,57	0,00	10,00	71	207
Deltagare	1,58	1,00	3,54	0,00	25,39	53	225
Utbildade	0,98	1,00	0,96	0,00	4,83	75	203
Arbetsstillfällen	0,84	0,64	1,19	0,00	7,67	63	215
Nya företag	1,10	0,58	1,67	0,00	8,00	42	236

Då nämnaren i en kvot inte kan vara lika med noll, är de projekt med ett *förväntat resultat* på noll men ett *realiserat resultat* större än noll, inte medtagna i Tabell 5-8. Detta är eftersträvansvärt eftersom en utvärdering av måluppfyllelse endast bör beakta de projekt som faktiskt har förväntat sig ett resultat och således har ett mål att utvärdera. De projekt som ex-post får ett resultat de inte förväntat sig behandlas längre fram.

Tabell 5-8 redovisar medelvärde, median, standardavvikelse, min, max, antal observationer samt antalet saknade observationer. I likhet med Tabell 5-7 är medelvärdet för kvoterna i Tabell 5-8 nära ett. Fördelningen för de olika indikatorerna är dock skeva och innehåller även extremvärden. Att se till medianen, dvs det i storleksordningen mittersta värdet, ger därför en mer rättvis bild. Medianen är för alla mål lägre än medelvärdet, ibland ganska mycket. För delmålen – Aktiviteter, Deltagare och utbildade – är median och medelvärde nära ett. Delmålen kan således sägas ha fullgjort sin måluppfyllelse. För målen – Arbetsstillfällen och nya företag – är medianen för kvoten betydligt under ett med värden på 0,64 och 0,58 respektive.

Tabell 5-8 ovan redovisar endast medelvärde och median sammanlagt för åren 2002-2006. Delar vi istället upp resultatet på respektive år fås ett resultat såsom i Tabell 5-9. Såsom i tidigare tabeller så redovisas inte åren 2007 och 2008, då dessa ännu ej har inrapporterade värden för realiserat resultat. En första iakttagelse vi kan göra i Tabell 5-9 är att titta på *N*, antalet observationer, vilket är lägre för åren 2005 och 2006 i jämförelse med tidigare. Ser vi till det totala antalet projekt (*N + N miss*) så är det även färre projekt under perioden 2005 och 2006 i jämförelse med tidigare.

Ser vi till medelvärde och median så ligger de flesta värden runt ett, dvs. realiserat resultat ligger i linje med förväntat resultat. Det förefaller heller inte vara några större skillnader mellan perioderna 2002-2004 och 2005-2006.

Tabell 5-9 Realiserat resultat/förväntat resultat, per år för åren 2002-2006

Aktiviteter	År	Medelvärde	Median	Min	Max	Stdavv	N	N miss
	2002	8,01	8,01	8,01	8,01	.	1	76
	2003	0,78	0,83	0,00	3,71	0,78	31	47
	2004	1,19	1,00	0,00	10,00	1,81	31	38
	2005	0,83	1,04	0,00	2,00	0,85	5	19
	2006	0,95	1,00	0,60	1,24	0,32	3	27
Deltagande	År	Medelvärde	Median	Min	Max	Stdavv	N	N miss
	2002	0,66	0,75	0,00	1,60	0,55	14	63
	2003	0,80	1,00	0,00	1,25	0,41	10	68
	2004	1,02	0,96	0,52	1,64	0,47	4	65
	2005	1,31	1,18	0,00	2,50	0,91	9	15
	2006	3,17	1,11	0,00	25,39	6,21	16	14
Utbildade	År	Medelvärde	Median	Min	Max	Stdavv	N	N miss
	2002	1,49	1,17	0,00	4,83	1,79	6	71
	2003	0,87	0,77	0,00	3,80	0,94	25	53
	2004	0,91	1,00	0,00	2,15	0,76	25	44
	2005	0,92	1,00	0,00	1,97	0,76	5	19
	2006	1,12	1,00	0,00	3,86	1,00	14	16
Arbetsstillfällen	År	Medelvärde	Median	Min	Max	Stdavv	N	N miss
	2002	1,25	1,00	0,00	2,75	1,39	3	74
	2003	0,45	0,00	0,00	2,40	0,62	22	56
	2004	0,86	0,40	0,00	7,67	1,87	16	53
	2005	1,47	1,40	0,33	4,00	1,03	9	15
	2006	0,97	1,00	0,00	2,33	0,75	13	17
Nya företag	År	Medelvärde	Median	Min	Max	Stdavv	N	N miss
	2002	1,65	1,29	0,00	3,67	1,86	3	74
	2003	0,57	0,20	0,00	2,17	0,70	14	64
	2004	0,92	0,00	0,00	4,50	1,51	11	58
	2005	1,25	1,10	0,00	3,88	1,42	6	18
	2006	1,98	0,69	0,00	8,00	2,85	8	22

Några få skillnader är dock värda att notera. Antalet aktiviteter för år 2002 ligger på 8,01, vilket endast är baserat på ett projekt ($N=1$). Medianen för Arbetsstillfällen år 2003 och Nya företag år 2004 har båda värden på noll medan medelvärdet är större än noll. Detta resultat är inget konstigt utan kommer av att det finns för dessa år många projekt som har ett realiserat resultat på noll. Intressant att notera i Tabell 5-9 är också att för Nya företag år 2006 är medelvärdet 1,98 medan medianen är 0,69. Detta beror på att av dessa åtta observationer har sex stycken värden under eller lika med ett, en observation har ett värde på 4,7 och en observation har ett värde på åtta. Medelvärdet är därför starkt påverkat av två extremvärden.

Såsom nämndes ovan kan ett projekt redovisa ett realiserat resultat även om förväntat resultat var noll. Dessa resultat är som sagt ej medtagna i Tabell 5-8 och Tabell 5-9. Orsaken till att ett realiserat resultat kan ske även om förväntat resultat är noll är t ex så kallade ”externa effekter” eller att projekt har ändrat inriktning radikalt. I Tabell 5-10 nedan redovisas hur många projekt per mål som har redovisat ett ”oväntat resultat” d v s har redovisat ett realiserat resultat fastän förväntat resultat var noll. Det totala antalet mål, d v s antal aktiviteter o s v är också redovisat. Totalt är det 18 projekt som har rapporterat in ett oväntat resultat, vilket innebär att flera projekt har redovisat ett oväntat resultat för flera mål/aktiviteter.

Tabell 5-10 Öväntade resultat: antal projekt med redovisat resultat fastän förväntat resultat var noll

Mål	Antal projekt	Antal mål
Aktiviteter	10	417
Deltagande	4	3 436
Utbildade	7	1 117
Arbetsstillfällen	2	2
Nya företag	4	47

Notering: Av de 18 projekt som rapporterar in redovisat resultat fastän förväntat resultat var noll, redovisar detta öväntade resultat för mer än ett mål, dvs. för totalt 27 mål.

Att tolka dessa ”öväntade resultat” är svårt. Om resultaten är s.k. externa effekter är det något positivt. Om resultaten däremot beror på en förändring av projektens inriktning vet vi inte huruvida de utsatta målen är uppfyllda eller inte, eftersom vi inte har ett förväntat värde att jämföra med. Återigen har vi problemet med att vi sannolikt jämför äpplen och päron, samt att vi har ett stort bortfall av projekt som inte har rapporterat in något alls.

5.1.5 Kostnadseffektivitet

Ett projekts kostnadseffektivitet är hur mycket ett projekt producerar baserat på satsade medel. Att beräkna kostnadseffektiviteten för projektverksamheten vid resurscentra för kvinnor är problematiskt eftersom de enskilda projekten kan ha mycket olika mål. Många projekt har även flera mål. Projektmedlen är dock inte uppdelade efter hur mycket som läggs på varje mål, utan endast en total siffra är angivet.

För att ändå få en uppfattning om projektens kostnadseffektivitet, beräknas antal aktiviteter per miljon, antal deltagare o.s.v. i Tabell 5-11. Uträkningen är gjord så att om en realiserad indikator är redovisat i ett projekt så relateras den till det totala projektmedlet för projektet. Det bör återigen understrykas att många projekt har flera mål, medan andra projekt tycker att deras verksamhet beskrivs dåligt med hjälp av indikatorer. Det bör även poängteras att endast projektmedel från Nutek har beaktats. Dessa två faktorer, att 1) projektmedlet är nödvändigtvis inte vikt till endast ett delmål eller mål och att 2) endast finansiering från Nutek beaktas, gör att det är svårt att få en uppfattning om hur pass mycket dessa resultat är underskattade eller överskattade. Den första av dessa aspekter gör att t.ex. aktiviteter per miljon underskattas, d.v.s. det sanna värdet är troligen högre. Den andra av dess aspekter gör däremot att t.ex. aktiviteter per miljon överskattas. Skattningarna i Tabell 5-11 utgör sålunda en partiell beskrivning av projektens kostnadseffektivitet, där varje utfallsvariabel behandlas isolerat.

Tabell 5-11 De fem målens resultat i förhållande till satsade medel från Nutek. Alla 278 projekt från 2002-2006 inkluderade.

Variabel	Medelvärde	Standard-avvikelse	Min	Max	N
Aktiviteter per miljon	137,49	544,35	0,00	4 806,00	86
Deltagare per miljon	487,05	1 516,55	0,00	11 638,75	63
Utbildade per miljon	241,87	412,18	0,00	2 800,00	86
Arbetsstillfällena per miljon	10,99	22,69	0,00	110,00	68
Nya företag per miljon	14,13	25,44	0,00	110,00	49

Från Tabell 5-11 ser vi bl.a. att det har skapats 14 nya företag per satsad miljon och 11 nya arbetsstillfällena per satsad miljon.

Att många projekt inte rapporterat in någon av dessa fem indikatorer kan, som nämnts tidigare, tolkas på olika sätt: 1) Att projektledaren av någon anledning har missat att rapportera in och att 2) någon av dessa indikatorer stämmer inte överens med den verksamhet som bedrivs. Vi skulle även kunna anta att de projekt som ej har inrapporterat någon indikator skulle ha haft ett indikatorvärde lika med noll. Det här antagandet gör att vi kan räkna ut en sort "sämsta möjliga"-scenario för projektens effektivitet. I Tabell 5-12 relateras det totala antalet mål i relation till antalet miljoner totalt satsade. Naturligtvis så blir det ger det här ett mycket lägre utfall per miljon än resultaten i Tabell 5-11. Återigen har vi problemet att när aktiviteter o.s.v. från olika projekt summeras så är risken stor att vi jämför äpplen och päron.

Tabell 5-12 Projektens summerade utfall i relation till projektens summerade finansiering från Nutek 2002-2006 (SEK 138 618 599).

Indikator	De 278 projektens summerade utfall	Utfall per miljon satsade medel
Aktiviteter	5 153	37,17
Deltagare	41 351	298,31
Utbildade	10 865	78,38
Arbetsstillfällena	367	2,65
Nya företag	424	3,06

Att göra en slutlig bedömning av projektens kostnadseffektivitet är svårt att göra eftersom:

- 1) verksamheten kanske inte fångas av dessa indikatorer
- 2) verksamheten kan ha flera mål och projektpengarna är inte redovisade uppdelat på mål,
- 3) att vi har många projekt som inte har rapporterat in några indikatorer alls.

Resultatet i Tabell 5-12 är att tolka som ett "sämsta möjliga" scenario och resultaten i Tabell 5-11 är också svåra att bedöma beroende på om de är över- eller underskattade.

5.2 Enkätstudie: RTP- och RC-ansvarigas bedömning av satsningar på resurscentra

I detta avsnitt redovisar och diskuterar vi resultatet från Nuteks enkätstudie²⁰. Detta görs för att ha möjlighet att följa Nuteks målsättningar gällande finansiering av verksamhet vid resurscentra. Nutek har skickat ut enkäter till dels RTP-ansvariga i respektive län, samt dels till representanter vid lokala och regionala resurscentra. Till RTP-ansvariga har enkäten genomförts mellan 2005 till 2007 och för RC-ansvariga har enkäten genomförts mellan 2005 till 2007. En kort sammanfattning av dessa enkäters resultat redovisades tidigare i avsnitt 3.2.2. I det här kapitlet redovisar vi resultatet av enkäterna och drar våra egna slutsatser. Enkäten består av tre frågor som lyder:

1. Hur anser du att RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP?
2. Vilken betydelse anser du att den generella verksamheten vid RC har för utvecklingen av RTP?
3. Vilken betydelse anser du att de projekt som Nuteks projektmedel finansierar vid RC har för utvecklingen av RTP?

Dessa frågor har som sagts ställts till både RTP- och RC-ansvariga. Då frågorna har ställts till RC-ansvariga har tillägget ”ert RC” bifogats. De tre frågorna är väldigt snarlika men skall troligen tolkas som så att den första frågan gäller verksamhet vid RC i allmänhet. Fråga nummer två gäller verksamheten generellt (basfinansieringen) och fråga nummer tre gäller projektverksamheten. En annan skillnad är att då fråga nummer avser om påverkan har varit positiv eller negativ, avser fråga två och tre hur stor denna påverkan har varit. Resultaten av enkätsvaren framgår av Tabell 5-13, Tabell 5-14 och Tabell 5-15. Graden av påverkan ges i procent. Svaren är uppdelade på RTP-ansvariga och RC-ansvariga. De RC-ansvarigas svar är givna i parentes.

Tabell 5-13 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Hur anser du att (ert) RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP?

Grad av påverkan	År 2005	År 2006	År 2007
	n=21	n=21 (n=87)	n=19 (n=96)
Positiv påverkan	57	52 (77)	68 (74)
Varken positiv eller negativ påverkan	43	38 (18)	32 (18)
Negativ påverkan	0	0 (1)	0 (1)
Vet ej	0	0 (3)	0 (7)

Notering: Värden angivna i procent. Värden i parentes anger motsvarande procentsats när frågan är ställd till lokala eller regionala RC. Värden utan parentes anger svar från RTP ansvariga. Svartalternativen mycket stor påverkan och ganska stor påverkan har adderats till "positiv påverkan". Motsvarande för "negativ påverkan".

Källa: Nutek (2008c)

I Tabell 5-13 presenteras utfallet av frågan: Hur anser du att (ert) RC har påverkat kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP? De flesta anser att påverkan har varit ganska eller mycket positiv. Knappt någon anser att påverkan har varit negativ. Icke förvånande så upplever de RC-ansvariga att påverkan har varit högre, än vad RTP-ansvariga upplever. Intressant att notera är även att hela 18 % av de RC-ansvariga anser att påverkan har varit varken positiv eller negativ.

²⁰ Nutek (2008c)

I Tabell 5-14 presenteras utfallet av frågan: Vilken betydelse anser du att den generella verksamheten vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP? Precis som ovan redovisas de RC-ansvarigas svar inom parentes. De flesta av RTP-ansvariga ansåg 2005, 2006 och 2007 att påverkan hade varit liten eller varken stor eller liten. De RTP-ansvariga verkar dock anse att påverkan har varit större 2007, i förhållande till föregående år. Hur svarsalternativet ”varken stor eller liten” skall tolkas är dock svårt att fastställa, d.v.s. är ”varken eller” bättre eller sämre än en ”liten” påverkan?

Tabell 5-14 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Vilken betydelse anser du att den generella verksamheten vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP?

Grad av påverkan	År 2005 n=21	År 2006 N=21 (n=80)	År 2007 N=19 (n=93)
Stor	33	24 (61)	48 (60)
Varken stor eller liten	19	29 (21)	21 (27)
Liten	47	43 (12)	31 (5)
Vet ej	0	5 (6)	0 (8)

Notering: Värden angivna i procent. Värden i parentes anger motsvarande procentsats när frågan är ställd till lokala eller regionala RC. Svarsalternativen ”mycket stor” och ”ganska stor” redovisas som ”stor”. Motsvarande gäller för ”liten”.

Källa: Nutek (2008c)

I Tabell 5-15 presenteras utfallet av frågan: Vilken betydelse anser du att de projekt som Nuteks projektmedel finansierat vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP? Andelen RTP-ansvariga som anser att projektverksamheten har haft en stor påverkan har ökat från 29 % år 2005 till 53 % år 2007. Bland de tillfrågade RC-ansvariga anser dock hela 70 % att projektverksamheten har haft en stor påverkan. Att den upplevda graden av påverkan kan skilja sig så pass mycket mellan RTP- och RC-ansvariga, är värt att notera.

Precis som i Tabell 5-14 är det svårt att i Tabell 5-15 avgöra hur svarsalternativen ”varken stor eller liten” samt ”liten” skall tolkas. Noterbart är dock att det är så gott som hälften av RTP-ansvariga som anser att påverkan har varit ”liten” eller ”varken eller”.

Tabell 5-15 Enkät svar RTP-ansvariga (RC-ansvariga): Vilken betydelse anser du att de projekt som Nuteks projektmedel finansierat vid (ert) RC har för utvecklingen av RTP?

Grad av påverkan	År 2005	År 2006	År 2007
	n=21	n=21 (n=80)	n=19 (n=91)
Stor	29	48 (74)	53 (70)
Varken stor eller liten	29	24 (11)	32 (14)
Liten	38	29 (6)	16 (3)
Vet ej	5	0 (9)	0 (13)

Notering: Värden angivna i procent. Värden i parentes anger motsvarande procentsats när frågan är ställd till lokala eller regionala RC. Svarsalternativen "mycket stor" och "ganska stor" redovisas som "stor". Motsvarande gäller för "liten".

Källa: Nutek (2008c)

Sammanfattningsvis visar dessa resultat att de RTP-ansvariga anser att betydelse av resurscentras verksamhet har ökat med tiden. De RC-ansvariga är föga förvånande mer positivt inställda till verksamheten än RTP-ansvariga. Intressant att notera är dock att hela 18 procent av RC-ansvariga anser att resurscentra har haft varken positiv eller negativ påverkan på kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP. Resultaten från fråga två och tre är svåra att tolka då det är oklart hur svarsalternativen skall tolkas.

6 Sammanfattande slutsatser

Tillväxtanalys, tidigare ITPS, har fått i uppdrag att utvärdera projektverksamhet vid lokala och regionala resurscentra under perioden 2002-2008. Syftet med utvärderingen är att den skall utgöra underlag till beslut om framtida statlig finansiering av projektverksamhet vid resurscentra för kvinnor.

Rapporten består av tre delar: 1) Att presentera och diskutera verksamhetens syfte, mål och programlogik. 2) Att sammanfatta vilka lärdomar som kan dras av tidigare utvärderingar. 3) Att studera projektens utfall i form av indikatorer och ifall insamlandet av indikatorer säkerställer utvärderbarheten.

Regeringens målsättning med projektverksamheten är att den ska förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom RTA och RTP samt bidra till en hållbar tillväxt och kvinnligt företagande. Det går dock att ifrågasätta huruvida denna målsättning följer SMART-kriterierna, d.v.s. om det är tydligt vad som ska uppnås och om det anses accepterade och relevanta av dem som genomför verksamheten. I projektverksamheten är därför heller inte regeringens målsättning särskilt tydlig.

De många och olikartade målen och ännu fler möjliga typer av insatser, gör att projektens logik skiljer sig mycket åt. Det faktum att många av projekten omformats enligt deltagarnas önskemål gör också att projektens faktiska verksamhet i många fall skiljer sig avsevärt från det som står att läsa i projektets ansökan. Med tanke på programmets breda mål har förändring av projektverksamheten varit möjlig utan att verksamheten hamnat utanför programmets mål. Det är således motiverat att tänka igenom projektverksamhetens målformulering angående: 1) Vad är målet med verksamheten? 2) Med vilka medel skall detta uppnås, vad är programlogiken? 3) Vad är additionaliteten med denna verksamhet i förhållande till annan redan befintlig verksamhet?

Tidigare studier har visat att RTP-ansvariga anser att betydelsen av resurscentras verksamhet för kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP har ökat över tiden. De ansvariga vid resurscentra är mer positiva till verksamheten än RTP-ansvariga. Intressant att notera är dock att en påfallande stor andel av ansvariga vid resurscentra anser att deras verksamhet varken har haft en positiv eller negativ påverkan på kvinnors villkor och förutsättningar inom RTP.

Projektverksamhetens resultat är redovisat genom att projektledaren har rapporterat in olika indikatorer. De indikatorer som undersöks i den här utvärderingen är: antal aktiviteter, antal deltagare, antal utbildade, antal skapade arbetstillfällen samt antal skapade nya företag. Många projekt har dock inte redovisat några av dessa indikatorer alls. Anledningen till detta bortfall är antingen 1) att projektledaren av någon anledning har missat att rapportera in, eller att 2) projektledaren har inte rapporterat in därför att indikatorerna inte beskriver deras verksamhet. Tydligt är dock att bland de projektledare som rapporterar in indikatorer, gör det endast på ett urval av indikatorer. Det verkar inte finnas några större skillnader i bortfall baserat på år, projektmedlens storlek eller geografisk spridning.

Indikatorerna är uppdelade på både förväntat och realiserat resultat, vilket gör att graden av måluppfyllelse kan utvärderas. Av de projekt som rapporterar in indikatorer verkar de projekten överlag ha uppnått sina förväntade resultat, vilket är positivt. Det förefaller inte vara några större skillnader i graden av måluppfyllelse mellan perioderna 2002-2004 och 2005-2006.

Då det inte finns några riktlinjer för vad indikatorerna står för och hur de skall beräknas, verkar projektledarna tolka indikatorerna olika, vilket bekräftas av de projektledare vi har intervjuat. Utvärderbarheten av indikatorerna försvåras således genom att man räknar äpplen och päron. Tydliga instruktioner till projektledare skulle ytterligare förbättra framtida utvärderbarhet. Andra mer generella problem med självrapporterade indikatorer är svårare att lösa, men stickprov av enskilda projekt kan användas för att validera projektledarnas uppgifter. Utifrån de intervjuer med projektledare vi gjort finns inget som tyder på att projektledarna medvetet överdrivit sina resultat. Klart är att de har en svår situation att avgöra vilka arbetstillfällen och företag som är en effekt av projektet. Indikatorer på t.ex. deltagare och antal aktiviteter är lättare och säkrare att relatera till ett enskilt projekt. Ur ett utvärderingsperspektiv hade det varit en stor fördel om de företag som startats som en effekt av projekten gick att spåra med t.ex. organisationsnummer.

Det genomgående temat i vår genomgång av projektens verksamhet, analysen av indikatorer, samt tidigare studier och intervjuer med projektledare, är bristen på en klar och tydlig målbild och programlogik. Ur ett utvärderingsperspektiv är detta förstås en försvårande omständighet. Ett tydligare mål skulle också troligen skapa en större legitimitet för verksamheten, vilket är viktigt i samverkan med andra aktörer. Det finns därför ett behov av att tydliggöra vad programmets mål är och vad det innebär att förbättra kvinnors villkor och förutsättningar inom regional utveckling.

Referenser

- Axelsson, C. och Ungmark, I. (2000), Särskilda insatser för kvinnor, En studie av lokala resurscentramodeller och metodutveckling, Rapport 1 och 2, Arbetsrapport Nr 20, Centrum för Välfärdsforskning, Mälardalens Högskola.
- Axelsson, C., Hoffstedt, A. och Ungmark, I. (1999), Resurscentra för kvinnor – en väg till tillväxt och välfärd?, Arbetsrapport Nr 8, Centrum för Välfärdsforskning, Mälardalens Högskola.
- Ds (2000:63). Ekonomisk styrning för effektivitet och transparens. Stockholm: Finansdepartementet.
- Friberg, T. (1993). Den andra sidan av myntet – om regionalpolitikens enögdhet.
- Glesbygdsverket (2008). Kvinnors företagande i gles- och landsbygder – fakta och fönster, Östersund.
- ITPS (2008). Metautvärdering av strukturfonderna – nya ansatser och lärdomar, A2008:015, Östersund.
- Mithögskolan (2002) ”Angående ansökan för hållbar tillväxt och jämställdhet”.
- Mittuniversitetet (2006) ”Qnet – Kvinnligt akademiskt kompetensnätverk, Kompetensförsörjning för ökad tillväxt” Slutrapport 2006-11-20, Elsy Lindman, Samhällsvetenskapliga institutionen Mittuniversitetet.
- Nutek (2004), Resurscentra för kvinnor – en kraft för hållbar regional utveckling? En analys av projektfinansierad verksamhet under perioden 1998 – 2002, R 2004:14, IM Gruppen, Uppsala.
- Nutek (2006), Jämställdhet i regionala tillväxtprogram, Sammanfattning av en kartläggning om hur kvinnors villkor och förutsättningar tillgodoses i regionala tillväxt- och utvecklingsprogram, Info-nr 095-2006
- Nutek (2006). Programplan – Nationellt program för utveckling av resurscentra, Version p 3-2.
- Nutek (2007). Uppföljning av verksamhet vid lokala och regionala resurscentra för kvinnor – År 2004-2006, Info-nr 027-2007, Stockholm.
- Nutek (2007a), Uppföljning av verksamhet vid lokala och regionala resurscentra för kvinnor, År 2004-2006, Info-nr 027-2007
- Nutek (2007c), Delrapport 1, Följeforskning av verksamheten vid lokala och regionala resurscentra för kvinnor, april 2007, Ramböll Management AB, Stockholm
- Nutek (2007d), Följeforskning Resurscentra för kvinnor, Delrapport 2, juni 2007, Ramböll Management AB, Stockholm
- Nutek (2008), Följeforskning av verksamhet vid Resurscentra för kvinnor, Delrapport 3, Maj 2008, Ramböll Management AB, Stockholm
- Nutek (2008a). Programplan – Nationellt program för utveckling av resurscentra, Version p 4-1.

- Nutek (2008b). Bilaga 1 Bakgrund och historik, Bilaga till utvecklad jämställdhetsintegrering – Ett nationellt och regionalt ansvar.
- Nutek (2008c). Uppföljning av verksamhet vid lokala och regionala resurscentra för kvinnor – År 2005-2007, Info-nr 2008:20, Stockholm.
- Nutek (2009), Följeforskning resurscentra för kvinnor, Delrapport 4, februari 2009, Ramböll Management AB, Stockholm
- Nuteks hemsida, 2009-03-03.
- Persson, I.-M., Resurscentrum – ett demokratiskt initiativ, odaterad.
- Regeringens hemsida, 2009-03-03.
- Regeringens proposition 1993/94:140 (1994). Bygder och regioner i utveckling, Stockholm.
- Regeringens proposition 1997/98:62 (1998). Regional tillväxt för arbete och välfärd, Stockholm.
- Regeringens proposition 2001/2002:4 (2001). En politik för tillväxt och livskraft i hela landet, Stockholm.
- Regeringsbeslut I 1 (2007), Näringsdepartementet, 2007-01-11.
- Regeringsbeslut I 15 (2003), Regleringsbrev för budgetåret 2003 avseende Verket för näringslivsutveckling, Näringsdepartementet, 2003-01-17, Stockholm.
- Regeringsbeslut II 25 (2004), Regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende anslagen 33:a, 33:7 (2002) och 33:9 (2001), Näringsdepartementet, 2004-12-22, Stockholm.
- Regeringsbeslut N2008/8216/SAM (2008). Näringsdepartementet, 2008-12-11.
- SFS 2007:13, Förordningen om regionalt tillväxtarbete.

Bilaga 1: Regleringsbrevsuppdraget

4. Utvärdering av projekt vid lokala och regionala resurscentra för kvinnor

ITPS ska efter samråd med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) göra en utvärdering av resultat av projekt som beslutats av Verket för näringslivsutveckling, länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan och samverkansorgan avseende lokala och regionala resurscentra för kvinnor under åren 2002–2008. ITPS ska göra en bedömning av utvärderingsbarheten med avseende på måluppfyllelse och effekter vilken ska ligga till grund för det fortsatta arbetet. Utvärderingen ska fokusera på områdena entreprenörskap, företagande, arbetsmarknad och tillgänglighet. Utvärderingen ska särskilt belysa skillnader i resultat mellan perioderna 2002–2004 och 2005–2008 eftersom inriktningen har förändrats mellan dessa perioder. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i en delrapport senast den 12 juni och i en slutrapport senast den 11 september 2009.

Bilaga 2: Förteckning av projekt

Projekten 2002-2008 efter beslutsdatum. De fyra projekt vars projektledare vi intervjuat i fetstil.

Beslutsdatum	Projektnamn	kommunnamn	Beslutat belopp
2002-06-19	C HELHETEN, C LÄN VÄXER TACK VARE ATT VI SATSAR PÅ BÅDE KVINNOR OCH MÄN	Uppsala	370000
2002-06-19	KONSULTNÄTVERK INOM NORRA PERIFERIN	Härnösand	309000
2002-06-19	KVINNLIGT RESURSCENTRUM NORRA DALARNA	Mora	500000
2002-06-19	KVINNLIGA FÖRETAGARE I NORDUPPLAND, DEL 2 - VERKTYGSLÅDA FÖR ÖKAD AFFÄRSMÄSSIGHET OCH HÄLSOMEDVETENHET	Älvkarleby	304000
2002-06-19	KVINNOR I BASINDUSTRI I NORR (QINORR)	Kramfors	500000
2002-06-19	FIXAMIXA	Örnsköldsvik	500000
2002-06-19	NÄTVERKSBYGGE INOM RAMEN FÖR K-LRC	Kramfors	200000
2002-06-19	LEVA I LANDSBYGD MARIA 3, MENTORPROGRAM/INTEGRERINGSPROGRAM FÖR ARBETSSÖKANDEINVANDRARKVINNOR MED AKADEMISK UTBILDNING ELLER ANNA BAKGRUND	Härnösand	400000
2002-06-19	MINERVA MENTORSKOLA	Falun	500000
2002-06-19	ARBETSNOMADERNA	Falun	400000
2002-06-19	ARBETSNOMADERNA	Norrtälje	154400
2002-06-19	TAG MAKTEN ÖVER DITT FÖRETAG	Kalmar	240000
2002-06-19	MENTORSPROGRAM ÖKAD LÖNSAMHET OCH ÅTERVÄXT SAMT "TJÄNSTEFÖRETAG PÅ EXPORT"	Jönköping	450000
2002-06-19	XIST LOKALT RESURSCENTRUM "LILA RUMMET - EN IDESMEDJA"	Uppsala	300000
2002-06-19	UTVECKLINGSPROGRAM FÖR KVINNORS FÖRETAGSAMHET	Stockholm	200000
2002-06-19	FÖRETAGSAMHET	Örnsköldsvik	360000
2002-06-19	NYA VÅGEBO	Örnsköldsvik	360000
2002-06-19	RESURSCENTRUM FÖR KVINNOR	Kramfors	300000
2002-06-19	RESURSCENTRUM FÖR KVINNOR	Hagfors	258000
2002-06-19	FÖRETAGSAMMA KVINNOR I LAHOLM KVINNOR UTVECKLAR NÄTVERK OCH KULTURHISTORIA I BÖNHAMN I VÄRLDSARVET HÖGA KUSTEN	Laholm	356000
2002-06-19	FÖRETAGSAMMA KVINNOR I LAHOLM KVINNOR UTVECKLAR NÄTVERK OCH KULTURHISTORIA I BÖNHAMN I VÄRLDSARVET HÖGA KUSTEN	Kramfors	100000
2002-06-20	ÖSTGÖTA RESURSCENTRUM-TRAPPSTEG TVÅ	Kramfors	100000
2002-06-20	NÄTVERKET UNGA KVINNOR I NORBERG	Linköping	750000
2002-06-20	NÄTVERKET UNGA KVINNOR I NORBERG	Norberg	150000

2002-06-20	HJÄLMAREN RUNT ÅR 3	Vingåker	500000
2002-06-20	AROSDÖTTTRARNA, RESURSCENTRUM FÖR KVINNOR I VÄSTERÅS	Västerås	150000
2002-06-20	Q-LEADER FRAMTIDENS LEDARE ETAPP 2	Östersund	150000
2002-06-20	JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING FÖR HÄLSOSAMMA ARBETSPLATSER SMÅSKALIG OCH HANTVERKSMÄSSIG FISKSKINNSBEREDNING PÅ GOTLAND INOM NÄTVERKET FISKARKVINNOR	Östersund	500000
2002-06-20		Gotland	400000
2002-06-20	KVINNOR PÅ NORR FAS 3	Gotland	500000
2002-06-20	MÅN, KOM MED ETT NAMN DÅ!	Umeå	250000
2002-06-20	DISA AFFÄRSUTVECKLING FÖR KVINNOR ETAPP 2	Linköping	500000
2002-06-20	AFFÄRSRÅDGIVARE I ÖREBRO LÄN - MOBIL ENHET	Karlskoga	411000
2002-06-20	INTERNATIONELLT SAMARBETE	Haparanda	300000
2002-06-20	LEDARSKAPSFORUM FÖR KVINNOR	Örebro	220000
2002-06-20	STYRELSEAKADEMI FÖR KVINNOR	Örebro	200000
2002-06-20	LOKALT RESURSCENTRUM DALSLAND	Mellerud	500000
2002-06-20	NYA VÄGVAL-FLER MÖJLIGHETER	Eskilstuna	281000
2002-06-20	Q-NET KVINNLIGT AFFÄRSNÄTVERK RESURSCENTRUM FÖR KVINNOR OCH KVINNORS FÖRETAGANDE	Örebro	300000
2002-06-20		Övertorneå	210000
2002-06-20	MÅNGFALD	Strömsund	386000
2002-06-20	GRUND JÄMSTÄLLDHET OCH LOKALUTVECKLING	Kalix	400000
2002-06-20	QVINNOR 2002 FÖRETAGARHUS - NÄTVERK FÖR KVINNLIGA SMÅFÖRETAGARE I JÄMTLANDS LÄN - FÖRSTUDIE	Växjö	500000
2002-06-20		Strömsund	190000
2002-06-20	KLUSTERBYGGANDE UR ETT JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV	Vilhelmina	200000
2002-06-20	NÄTVERK I SAMVERKAN UTVECKLING AV KVINNLIGA ENTREPRENÖRER LÄNGS LIVSMEDELSKEDJAN	Malmö	50000
2002-06-20		Malmö	250000
2002-06-20	KVINNOR I KVADRAT I KATRINEHOLM	Katrineholm	500000
2002-06-20	NÄTSAM	Göteborg	500000
2002-06-20	KIT - KVINNLIGA FÖRETAGARE- INTEGRATION-TILLVÄXT	Valdemarsvik	500000
2002-06-20	MOR OCH DOTTER, MOD	Södertälje	400000
2002-06-20	KREATIVITETS CENTRAT KRAFTKÄLLAN LRC FÖR KVINNOR	Finspång	500000
2002-06-20	PLATTFORM SVEDALA-SAMVERKAN MELLAN SVEDALA KOMMUN OCH NÄTVERKET VEGA	Svedala	83000
2002-06-20	NYFÖRETAGARCENTRUM	Kiruna	480000

2002-06-20	GOTLÄNDSKA KVNNLIGA INNOVATÖRER VÄXTHUS FÖR KVNNLIGA FÖRETAGARE-FAS	Gotland	500000
2002-06-20	3 AKTIVERING AV KVNNORS FÖRETAG M FL RESURSER INOM TEKNIKOMRÅDET FÖR REGIONAL TILLVÄXT - NÄTVERKET Q TEKNIK SOM DEL I ÖREBROR	Stockholm	500000
2002-06-20	TILL IT	Örebro	350000
2002-06-20	STYRELSEUTBILDNING FÖR KVNNOR FÖRETAGARSKOLA FÖR KVNNOR-ETT AFFÄRSUTVECKLINGSPROGRAM FÖR TILLVÄXT I SMÅFÖRETAG	Västerås	400000
2002-06-20	EGO- ENTREPRENEURSHIP,GENDER,OPPORTUNITIES	Göteborg	163150
2002-06-20	KVNNOR I X-LÄN KOMPETENSDAGAR FÖR KVNNLIGA FÖRETAGARE 2002, 3-4 OKT	Göteborg	344675
2002-06-20	TILLVÄXT	Linköping	403000
2002-06-20	TA I TRÄ OCH HUGG I STEN	Gävle	270000
2002-06-20	CLARA	Malmö	100000
2002-06-20	PROJEKT AMANDA LRC	Malmö	500000
2002-06-20	GÅ VIDARE LÄRANDE OCH UTVECKLING I MENTORGRUPPER	Munkedal	156000
2002-06-20	SKUGGNING-MENTORPROJEKT FÖR UTVECKLING AV KVNNLIGA OCH MANLIGA FÖRETAGARE	Valdemarsvik	150000
2002-06-20	LRC- LOBBYING OCH MARKNADSFÖRING	Haparanda	270000
2002-06-20	BASTA! FRÅN IDE TILL IDE-INNOVATIONSTRÄNING FÖR KVNNLIGA FÖRETAGARE I VELLINGE KOMMUN	Linköping	499000
2002-06-20	RC FÖR KVNNLIGA INNOVATÖRER I NORRBOTTEN	Östersund	500000
2002-06-20	PROJEKT FÖR TILLVÄXT 2002-KVALIFICERAD AFFÄRSUTBILDNING	Gotland	150000
2002-06-20	KRAFTTAG Q BALTICFEM UTVECKLINGSPROJEKT	Mariestad	45000
2002-06-20	DELAKTIGHET NORA ENTREPRENÖR & QOMPETENSUTVECKLING, ETAPP 3	Mariestad	101100
2002-06-20	LCR ÄLVQRAFT	Vellinge	500000
2003-05-08	Ett eget liv...	Luleå	300000
2003-05-14	RRC för kvinnors kompetensutveckling i Värmland	Enköping	220000
		Hudiksvall	440000
		Norrköping	200000
		Nyköping	500000
		Pajala	500000
		Göteborg	223000
		Karlstad	500000

2003-05-15	Idéutveckling och balans för ett hållbart liv C Helheten, C län växer tack vare att vi satsar både på kvinnor och män.	Boden	354000
2003-05-15	BARBROS HAGE, EN FÖRSTUDIE FÖR ATT ÖKA KVINNORS ANDEL PÅ NÄRINGSLIVETS TOPP I Y-LÄN	Uppsala	399000
2003-05-15	UNG NY / RRC-Y Nätverk Grenseland/LRC Dalsland (Tidigare dnr 2002- 00962)	Härnösand	494000
2003-05-15	Malvorna, ett hälsoprojekt för kvinnor i jämtlands län	Åmål	500000
2003-05-15	STINA	Krokom	252000
2003-05-15	Kultur som utvecklingskraft Regionalt resurscentrum i Älvkarleby, Kvinnliga företagare i Norduppland, Affärsmissighet och hälsomedvetenhet	Sollefteå	202000
2003-05-15	Regionalt resurscentra för Örebro län	Vingåker	200000
2003-05-15	Mentorskap för utveckling Män, kom med ett namn då! OBS Etapp 2, dnr: 200201015	Älvkarleby	500000
2003-05-15	RC för kvinnor Östra Värmland STARKA KVINNOR OCH MÄN I ARJEPLOG = NYCKELN TILL TILLVÄXT	Örebro	240000
2003-05-15	Attityd	Trosa	78000
2003-05-15	Ung innovation på ett internationellt perspektiv Hållbar tillväxt och jämställdhet för Ödeshögs kvinnor - Lokalt resurscentrum för kvinnor i Ödeshög (2002- 51894)	Umeå	475000
2003-05-15	PROJEKT VID LOKALT RESURSCENTRUM I HÄRNÖSAND	Filipstad	500000
2003-05-15	Våga Vidare - Kvinnliga Entreprenörer. Samverkansprojekt Katrineholms & Flens LRC.	Arjeplog	500000
2003-05-15	Hjälp- Hur gör jag?	Östersund	208000
2003-05-15	Tillväxt genom samverkan Resurscentrum för kvinnor och kvinnors företagande (etapp 2)	Berg	500000
2003-05-15	Mångfald Hur kan Q-Nor delta i utvecklingsarbetet via Branschråden i kommunen	Ödeshög	192000
2003-05-15	Qvinnor 2003 - klusterbildningar Från fluster till kluster, småskalig livsmedelsförädling på Gotlands landsbygd.	Härnösand	369000
2003-05-15	Klusterbygge ur ett jämställdhetsperspektiv	Flen	300000
2003-05-15	Kvinnor i Värmlands skogar	Flen	300000
2003-05-15	Kvinnligt företagande i norra Värmland	Sorsele	1275000
2003-05-15	PUNT	Övertorneå	157000
2003-05-15		Strömsund	379000
2003-05-15		Kalix	274000
2003-05-15		Växjö	500000
2003-05-15		Gotland	500000
2003-05-15		Vilhelmina	500000
2003-05-15		Karlstad	261000
2003-05-15		Karlstad	180000
2003-05-15		Härnösand	420000

2003-05-15	PILOTPROJEKT - MENTORPROGRAM MÅN/KVINNOR TELEMACHO	Falun	400000
2003-05-15	Minervas styrelsebank Maria 4 - mentorprogram/integrationsprogram för arbetsökande invandrade kvinnor med akademisk utbildning (+ unga kvinnor me	Falun	330000
2003-05-15	Våga Vidare- ungdomar med innovativa idéer	Katrineholm	300000
2003-05-15	Våga Vidare- kvinnliga chefer Projekt Alamel. Integration, jämställdhet och jämlikhet för invandrarkvinnor	Katrineholm	300000
2003-05-15	Katalys BUSINESS WOMAN - ATT STÄRKA SIN AFFÄRSMÄSSIGHET	Göteborg	300000
2003-05-15	Kvinnors affärsbyggande i Östersjöregionen	Kalmar	300000
2003-05-15	Mentorsprojekt för flickor i gymnasieskolan	Norrköping	192000
2003-05-15	Mentorsprojekt för flickor i gymnasieskolan	Skara	134000
2003-05-15	Behovsinventering Ökad lönsamhet och återväxt samt tjänsteföretag på export	Jönköping	250000
2003-05-15	Samverkan Tillväxt Gävleborg - STG	Uppsala	460000
2003-05-15	Framsteget Lyftet-Utvecklingsprogram för kvinnor i Kiruna kommun	Gävle	500000
2003-05-15	Kraftkällans Drivbank	Södertälje	400000
2003-05-15	OPERATION KVINNOKROPP Utveckling av Kvinnliga entreprenörer längs livsmedelskedjan	Kiruna	500000
2003-05-15	Information och inspiration till kvinnliga entreprenörer PROJEKT FÖR TILLVÄXT OCH JÄMSTÄLLDHET/TILLVÄXT FÖR KV ENTR	Finspång	400000
2003-05-15	VÄXTHUSPROJEKTET - avslutning PROJEKT FÖRETAGSGUIDNING-ETT MENTOR PROGRAM FÖR FÖRETAGARKVINNOR MED INVANDRARBAKGRUND	Göteborg	269000
2003-05-15	Sherpa- Vägvisaren Ett arbetsmarknadsprojekt för unga kvinnor med extra behov RESURSCENTRAS INTERNATIONALISERING FÖR TILLVÄXTORIENTERAD UTVECKLING FAS III	Malmö	450000
2003-05-15	Kompetensdagar för kvinnliga företagare i öresundsregionen, Fakta och inspiration för möte och affärer	Gotland	50000
2003-05-15	KVINNLIGT MENTORSPROGRAM VÄLUTBILDADE UNGA KVINNOR MED Utvecklingsinsatser för att skapa ett flexibelt forum för en stabil företagsutveckling i tiden hos Aurora i Lund	Nyköping	425000
2003-05-15	INTEGRATIONS PROJEKT	Stockholm	292000
2003-05-15	Academic Female Network	Stockholm	414000
2003-05-15	Hållbar tillväxt 2003	Stockholm	300000
2003-05-15	INTEGRATIONS PROJEKT	Västerås	400000
2003-05-15	Academic Female Network	Malmö	300000
2003-05-15	Hållbar tillväxt 2003	Malmö	267000
2003-05-15	INTEGRATIONS PROJEKT	Lund	50000
2003-05-15	Academic Female Network	Mariestad	95000
2003-05-15	Hållbar tillväxt 2003	Hudiksvall	150000
2003-05-15	INTEGRATIONS PROJEKT	Enköping	455000

2003-05-15	Förstudie, Kvinnokraft i Strängnäs	Strängnäs	108000
2003-05-15	Direkt	Norrtälje	453000
2003-05-15	QOMPETENFÖRSÖRJNING FÖR ÖKAD TILLVÄXT	Härnösand	500000
2003-05-15	Idé- och inspirationsforum för företagsamma kvinnor	Skövde	77000
2003-05-15	Affärsutveckling - en hållbar utveckling för kvinnor i Falkenberg inland	Falkenberg	200000
2003-05-15	Tvåsam	Falkenberg	72000
2003-05-15	Hallands Kvinnliga företagare	Falkenberg	109000
2003-05-15	TILLSAMMANS	Torsås	203000
2003-05-15	Q-Net fas 2	Östersund	500000
2003-05-15	Bergslagens Kvinnomuseum	Surahammar	90000
2003-05-15	Entreprenörskap i skärgården	Österåker	100000
2003-05-15	Lokaltutvecklingsplattform för kvinnor i Laholm	Laholm	206000
2003-05-15	Projekt för tillväxt och jämställdhet	Västerås	497000
2003-05-15	MED FRAMTID I FOKUS	Ånge	500000
2003-05-15	NYA VÄGAR TILL KVINNORS FÖRETAGANDE I Förstudie inför en etablering av ett lokalt resurscentrum i Olofström	Stockholm	500000
2003-05-16		Olofström	96000
2004-05-11	KAXIG!	Falkenberg	354000
2004-05-12	Framgångsrika företagarenskor	Norrköping	190000
2004-05-12	NÄTVERK GRENSELAND/LRC DALSLAND (STRATEGISKT KOMPETENSCENTRUM)	Åmål	500000
2004-05-12	Malvorna Ett Hälsoprojekt för kvinnor arbetande offentlig sektor i jämtland.	Krokom	500000
2004-05-12	Kvinnliga Nätverk i Norbergs Bergslag	Norberg	36000
2004-05-12	NÄTEVERK ASPÖ	Karlskrona	348000
2004-05-12	PÅ TOPPEN Q-LEADER	Östersund	500000
2004-05-12	Regionalt resurscentrum för Örebro län	Örebro	385000
2004-05-12	Resurscentrum för kvinnor i Östra Värmland	Filipstad	484000
2004-05-12	SMÅFÖRETAGSUTVECKLING - FRÅN IDÉ TILL SUCCÉ	Säffle	255000
2004-05-12	Jämställdhetsutveckling - Hållbar tillväxt för Hållbar utveckling	Örnsköldsvik	45000
2004-05-12	Kvinnor på väg	Malå	144000
2004-05-12	ATTIYD	Östersund	500000
2004-05-12	NÄTVERKANDE, JÄMSTÄLLDHET OCH TILLVÄXT	Kramfors	500000
2004-05-12	FORUM FÖR JÄMSTÄLLDHET	Härnösand	498000
2004-05-12	TILLVÄXT GENOM SAMVERKAN	Sorsele	1000000

2004-05-12	Mångfald Q-NET - KVINNLIGT RESURSCENTRUM NYBRO	Strömsund	379000
2004-05-12	EMMABODA TORSÅS Ruffa - Regional utveckling feminina företagare	Nybro	440000
2004-05-12	aktiviteter	Rättvik	250000
2004-05-12	Samverkan Norra Värmland	Karlstad	139000
2004-05-12	EGALITE EMBLA ILRC Kunskapsöverföring av MARIA-modellen - ett	Skellefteå	229000
2004-05-12	spredningsprojekt	Falun	225000
2004-05-12	Företagerskan	Göteborg	350000
2004-05-12	Unga kvinnor katalys Stödstruktur för entreprenöriella kvinnor inom	Göteborg	500000
2004-05-12	offentlig sektor	Norrtälje	434000
2004-05-12	Förstudie Grön Rehabilitering och naturlig laddning i Östergötland	Norrköping	175000
2004-05-12	BD i samverkan= jämställdhet - en framtidsfråga	Boden	1400000
2004-05-12	Projektet Stabil	Gävle	500000
2004-05-12	Styrbjörn 2004	Linköping	495000
2004-05-12	Jämställdhet punkt	Göteborg	449000
2004-05-12	GOTLÄNDSKA INNOVATIVA KVINNOR	Gotland	480000
2004-05-12	Jämställdhetsprojekt - Nästa Steg	Nyköping	350000
2004-05-12	Utveckling av verksamheten inom Resurscentrum i Sundsvall	Sundsvall	490000
2004-05-12	Kvinnligt mentorsprogram	Malmö	267000
2004-05-12	Kvinnors företagande/Samverkan Norra Värmland	Hagfors	321000
2004-05-12	Resurscentrum för kvinnor i Hedemorabygden	Hedemora	500000
2004-05-12	Samverkan Norra Värmland RRC för kvinnors kompetensutveckling i Värmland	Karlstad	145000
2004-05-12	2004-2006	Karlstad	330000
2004-05-12	My Business	Vellinge	500000
2004-05-12	U-samverkan med lokal växtkraft	Västerås	450000
2004-05-12	Plats- Nordanstig	Hudiksvall	450000
2004-05-12	Tillväxt i samverkan PITEM ENTREPRENÖRSKAPSTEAM I PARTNERSKAP FÖR INTEGRATION, TILLVÄXT, ENTREPRENÖRSKAP OCH MÅNGFALD (PITEM E TEAM)	Enköping	500000
2004-05-12		Norrtälje	400000
2004-05-12	Ett eget liv (etapp 2) PITEM. PARTNERSKAP FÖR INTEGRATION, TILLVÄXT, ENTREPRENÖRSKAP OCH MÅNGFALD.	Göteborg	427000
2004-05-12	Världens Kvinnor - Tillsammans,	Katrineholm	400000
2004-05-12	Jämställdhetsplattformen	Malmö	340000

2004-05-12	Göran 2004	Malmö	125000
2004-05-12	Kvinnors livsvillkor i skånskt resp västerbottniskt samhälle - Ett jämställdhetsprojekt	Malmö	169000
2004-05-12	IRIS SAK	Söderhamn	300000
2004-05-12	SUPERMARIT	Gotland	500000
2004-05-12	SOUNDSISTER	Gotland	500000
2004-05-12	Kvinnligt nätverk i Hallstahammar	Hallstahammar	51000
2004-05-12	Tillväxt genom SYNERGI- en regional utvecklingsstrategi för kvinnor som småföretagare	Valdemarsvik	500000
2004-05-12	C-helheten, C län växer tack vare att vi satsar på både kvinnor och män etapp 3	Uppsala	407000
2004-05-12	BALANS på topp i Västernorrland, KUST	Härnösand	310000
2004-05-12	BALANS på topp i Västernorrland, INLAND	Härnösand	190000
2004-05-12	Attraktionskraft och tillväxt i Sollefteå	Sollefteå	500000
2004-05-12	Verksamhets- och kompetensanalys för resurscentrum i Stockholms län	Stockholm	60000
2004-05-12	Sala Kvinnliga Företagarnätverk/Tillväxtcentrat Sala	Hallstahammar	500000
2004-05-12	Från idé till handling	Malmö	300000
2004-05-12	Styrelseprojektet för kvinnor III	Malmö	500000
2004-05-12	Utbildning - JÄMT	Jönköping	444000
2004-05-12	Liv o hälsa - grund för fortsatt yrkesverksamhet	Jönköping	500000
2004-05-12	Från Affärsnätverk för Framtidskvinnor till Tillväxtföretag inom den nya ekonomin	Stockholm	500000
2004-05-12	Företagsguidning - mentorprogram för företagarkvinnor med invandrarbakgrund- avslutning	Stockholm	174000
2004-05-12	Kvinnliga Kulturentreprenörer i Skärgården	Österåker	312000
2004-05-12	RRC Blekinge	Karlskrona	125000
2004-05-12	Tjejer i teknik i Torsås, TitiT	Torsås	300000
2004-05-12	NYA VÄGAR TILL KVINNORS FÖRETAGANDE OCH HÅLLBAR UTVECKLING I NYA VÄGAR TILL KVINNORS FÖRETAGANDE OCH UTVECKLING	Stockholm	500000
2005-02-28	Basansökan 2005	Ystad	75000
2005-11-15	MALVORNA ETT HÄLSOPROJEKT FÖR KVINNOR I OFFENTLIG SEKTOR	Krokom	500000
2005-11-15	TRIPLE STEELIX - RESURSCENTRUM FÖR KVINNOR	Borlänge	1500000
2005-11-15	JÄMN TILLVÄXT	Linköping	1500000
2005-11-15	Kvinnliga idébärare	Östersund	500000
2005-11-15	Resurscentra nordvästra Dalarna/Entreprenörskap	Älvdalen	1575000
2005-11-15	Jämställdhet Integration		
2005-11-15	MIX II	Stockholm	372000
2005-11-15	Forum för Jämställdhet	Härnösand	1500000

2005-11-15	RUTA FEM PROGRAM FÖR KVINNORS FÖRETAGANDE I	Gävle	2000000
2005-11-15	SKÅNE PITEM II PARTNERSKAP INTEGRATION	Malmö	1000000
2005-11-15	ENTREPRENÖRSKAP Från Kulturarbetare/Kulturföretagare till lyckad	Norrtälje	2557500
2005-11-15	entreprenör	Eskilstuna	650000
2005-11-15	Hallands kvinnliga entreprenörer	Falkenberg	362600
2005-11-15	SuperMarit/Net	Gotland	722500
2005-11-15	FRAMGÅNGSRIK FÖRÄNDRING	Krokom	1000000
2005-11-16	E- KOMPETENS FÖR ENTREPRENÖRSKAP Regionalt resurscentra för kvinnor i Värmland 2006-	Göteborg	1531800
2005-11-16	2007	Karlstad	1389600
2005-11-17	PROJEKT MÅNGFALD	Strömsund	448400
2005-11-17	BRAHEPROJEKTET	Jönköping	180000
2005-11-17	Strategiskt kompetensförsörjningscentra Säffle- Åmål	Åmål	590000
2005-11-25	TILLVÄXT GENOM SAMVERKAN	Sorsele	1020000
2005-12-20	Basfinansiering 2004	Karlskrona	140000
2005-12-20	KVINNTÄTT! RESURS UPPLAND- PLATTFORM FÖR EN	Västerås	4735000
2005-12-21	JÄMSTÄLLD HÅLLBAR TILLVÄXT	Uppsala	2000500
2006-03-23	Basfinansieringsansökan 2006	Mark	125000
2006-04-05	Basfinansieringsansökan 2006	Karlskrona	125000
2006-05-20	Mentorprojekt i Laholm ResursUppland - plattform för en jämställd hållbar	Laholm	100000
2006-06-20	tillväxt 2006	Uppsala	3128420
2006-06-20	Förstudie internationell utveckling av resurscentra Strukturanalys av Sörmland - nya näringar ur ett	Trosa	381500
2006-06-20	genusperspektiv	Nyköping	1487000
2006-06-20	nYa tag	Härnösand	1000000
2006-06-20	Jämställd tillväxt med Q	Berg	2400000
2006-06-20	Jeanoe-jämställdhet i Sápmi	Umeå	105000
2006-06-20	Blendadesign DESIGN SOM KONKURRENS- OCH	Växjö	2636000
2006-06-20	TILLVÄXTFAKTOR VÅGA NYTT - UNGA KVINNOR LÄNETS	Nybro	1028000
2006-06-20	FRAMTID	Kalmar	879000
2006-06-20	FÖRSTUDIE INFÖR COACHINGPROGRAM FÖR LANDSBYGD SKVNNOR I JÖNKÖINGS LÄN RESURSCENTRA FÖR KVINNOR- LEGITIMITET, KRITERIER OCH HÅLLBAR	Jönköping	292500
2006-06-20	SAMHÄLLSUTVECKLING KOMPETENS UTAN GRÄNS MED	Gävle	549000
2006-06-20	INTERNATIONELLT FORUM	Malmö	800000

2006-06-20	M/S Hedviq - isbryterska på landsbygden	Hedemora	1000000
2006-06-20	Resursbank Q Halland	Falkenberg	249000
2006-06-20	Supermarit/Net	Gotland	1425365
2006-06-20	Open Minds - Tillväxtstegen	Skövde	795000
2006-06-20	Utomeuropeiska företagerskor II	Västerås	313500
2006-06-20	Tillväxt genom samverkan	Sorsele	2400000
2006-10-05	Visit Bergslagen	Norberg	300000
2006-10-16	Nya marknader genom samverkan	Luleå	1200000
2006-11-15	RuTa Fem fas II	Gävle	2325889
2006-11-26	NYA FORMER FÖR REGIONALT JÄMSTÄLLDHETSARBETE - STHLM JÄMT PITEM III. PARTNERSKAP FÖR INTEGRATION, TILLVÄXT, ENTREPRENÖRSKAP OCH MÅNGFALD.	Stockholm	750000
2006-11-26		Norrtälje	1580000
2006-12-12	NRC samarbete för tillväxt och utveckling	Västerås	322200
2006-12-18	Resurscentra för genus och jämställdhetsarbete	Kiruna	600000
2006-12-22	JÄMN TILLVÄXT PROGRAM FÖR KVINNORS FÖRETAGANDE I SKÅNE ETAPP2 07-08	Linköping	2400000
2006-12-22		Malmö	1800000
2007-07-05	Nordisk konferens för ett framtida nordiskt samarbete i EU	Gävle	190000
2007-11-12	Isbryterskan mot framtiden	Hedemora	1684000
2007-11-12	MERA RESEANLEDNINGAR TILL JÄMTLAND/HÄRJEDALEN	Östersund	2000000
2007-11-16	Visit Bergslagen Etapp 2	Norberg	500000
2007-11-16	Coacher - handfast vägledning mot lönsamma affärer, etapp 2	Luleå	579128
2007-11-16	Affärsutveckling genom samverkan	Malmö	1440000
2007-12-18	Manligt mentorskap	Malmö	927450
2007-12-18	Quadruple Central Baltic	Norrtälje	1711500
2007-12-18	Mikrofinansinstitut	Katrineholm	5153500
2007-12-18	Mobilisering UTCED	Örebro	7250000
2007-12-18	SELMA	Hagfors	1100000
2007-12-18	RuTa Fem Från samsyn till samordnade handlingar	Gävle	2142442
2008-11-10	ArtXpo	Göteborg	295600
2008-11-14	NY. BY- Kvinnors entreprenörskap på landsbygden	Jönköping	473500
2008-12-09	Coacher - handfast vägledning för lönsamma affärer	Luleå	500000
2008-12-09	Målmedvetna beslutsfattare	Malmö	1350000

2008-12-09	Styrelsekvinnor - redo för uppdrag	Boden	325000
2008-12-09	Kvinnor i Fören	Varberg	500000
2008-12-09	Verksamhetsledarutbildning för resurscentra	Västerås	499000
2008-12-12	ArbetsRätt	Göteborg	1005000
2008-12-12	Pilotprojekt-Innovationer 2	Växjö	1360720
2008-12-12	Mobilisering UTCED Etapp 2	Örebro	6000000
2008-12-12	Women Resource Centre Fast Track Network/WRC FTN	Älvdalen	1593645
2008-12-15	EDCS (Equality Development Center Skaraborg)	Skövde	957698
2008-12-16	w7Dalarna, Resurscentra	Älvdalen	2100000
2008-12-17	NEEM - IBNC	Katrineholm	428250

Bilaga 3: Kommuner med projekt 2002-2008.

Kommun kod	Kommun namn	Beslutat Belopp Nutek	Aktiviteter	Arbets-tillfällen	Deltagare	Nya företag	Utbildade
117	Österåker	412000		0			
180	Stockholm	4562000	118		2522	9	0
181	Södertälje	800000		2	20		20
188	Norrtälje	7490400	91		118		10
319	Älvkarleby	804000	56	0	0	0	48
380	Uppsala	7064920	0	0	1692		
381	Enköping	1175000	28	5	10	0	10
428	Vingåker	700000	12				153
480	Nyköping	2762000	27		332		
482	Flen	600000					
483	Katrineholm	7431750	42	0	55	2	6
484	Eskilstuna	931000	88	7	505		
486	Strängnäs	108000					
488	Trosa	459500					
509	Ödeshög	192000					
562	Finspång	900000		0		0	
563	Valdemarsvik	1150000			0		0
580	Linköping	6547000	0	9	1666	14	355
581	Norrköping	557000	0	0		0	0
680	Jönköping	2590000	62	5	234	0	190
780	Växjö	4996720	0	30	75	2	50
834	Torsås	503000	29	6		3	23
880	Kalmar	1419000	11			0	18
881	Nybro	1468000	60	6		29	135
980	Gotland	5727865	5	2	30	2	125
1060	Olofström	96000		0			
1080	Karlskrona	738000			0		
1233	Vellinge	1000000	14	2			31
1263	Svedala	83000					
1280	Malmö	10935450	42	145	316	7	150
1281	Lund	50000					
1286	Ystad	75000					
1381	Laholm	662000	7	20	18		11
1382	Falkenberg	1346600	6	4	85	5	110
1383	Varberg	500000	0	0	0	0	0

1430	Munkedal	156000					
1461	Mellerud	500000					
1463	Mark	125000	12				
1480	Göteborg	6358225	168	15	654	0	292
1492	Åmål	1590000	14	355		44	245
1493	Mariestad	241100	0	0		0	0
1495	Skara	134000	0	0			
1496	Skövde	1829698	0	0	0	0	0
1780	Karlstad	2944600	94	1	278	0	199
1782	Filipstad	984000		48		39	
1783	Hagfors	1679000		0	0	0	0
1785	Säffle	255000					150
1880	Örebro	14945000	310	10	131	23	310
1883	Karlskoga	411000					
1907	Surahammar	90000					
1961	Hallstahammar	551000		23		20	
1962	Norberg	986000		0	0	0	0
1980	Västerås	7766700	41	0	128	43	853
2031	Rättvik	250000					
2039	Älvdalen	5268645	0		0	0	0
2062	Mora	500000	2403	55		55	
2080	Falun	2355000	200	7	8	2	216
2081	Borlänge	1500000	0		0		0
2083	Hedemora	3184000	7	1	35	0	594
2180	Gävle	8477331	25	5	225	10	245
2182	Söderhamn	300000	4				
2184	Hudiksvall	1040000	9				11
2260	Ånge	500000	0				
2280	Härnösand	6490000	892	0	1636	0	804
2281	Sundsvall	490000	88	6		1	65
2282	Kramfors	1600000	50	2		5	1400
2283	Sollefteå	702000	74			1	336
2284	Örnsköldsvik	905000	1				
2309	Krokom	2252000	0	8			6
2313	Strömsund	1782400		8	265	2	
2326	Berg	2900000	0		150	3	239
2380	Östersund	5358000	62	10	67	15	863
2418	Malå	144000	0	0			
2422	Sorsele	5695000	0	25	30133	79	2125
2462	Vilhelmina	700000	9			0	
2480	Umeå	830000			94		347

2482	Skellefteå	229000	2			0	100
2506	Arjeplog	500000					
2514	Kalix	674000			0		
2518	Övertorneå	367000					
2521	Pajala	500000					
2580	Luleå	2579128		0	42	0	22
2582	Boden	2079000	0		0		0
2583	Haparanda	570000		3		9	
2584	Kiruna	1580000		2	29		20